

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calcea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Főlelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 22.
VII. évfolyam, 280. szám.

Szombat

Teljes sikerrel folynak a nagy királyi hadgyakorlatok Beck lengyel külügyminiszter visszautazott Varsóba

(BUCURESTI.) (Rador.) Illetékes körök elhatározták, hogy a királyi hadgyakorlatokról nagy filmet készítenek külföldi propaganda céljaira. A királyi hadgyakorlatok egyébként teljes rendben folynak. Tegnap már nagyobb szabású légi hadgyakorlat és légi ütközet is volt, amely programszerűen ment végbe. A hadgyakorlatokba a tengerészet is bekapcsolódott. Tegnap Tatarescu koronatanácsos, Calinescu belügyi és dr. Marinescu népjóléti miniszterek, valamint Marinescu tábornok államtitkár a fővárosból a hadgyakorlatok színhelyére utaztak. A galatzi állomáson ünnepélyesen fogadták őket. A királyi hadgyakorlatok után hír szerint a diplomáciai testületben bizonyos változások lesznek, illetve betöltik az üresedésben levő tisztségeket.

A nagy királyi hadgyakorlatokra Galatza érkezett még Calinescu külügyminiszter, Titeanu sajtó és propagandaügyi alminiszter és számos újságíró köztük több külföldi hírlapíró is. Az előkelő vendégeket Cadere királyi helytartóval

az élen a hatóságok fejei ünnepélyesen fogadták.

A COTNARI SZŐLŐTERMELOK AJÁNDÉKA
(IASI.) (Rador.) Az Őfelsége által kezdeményezett szőlőtermelési verseny után a cotnari szőlőtermelők elhatározták, hogy Őfelségének hódolatuk jeléül ezen a területen egy kis szőlőterületet ajánlanak fel, amelyen kastélyt is építenek.

ÚJ VONATJÁRATOK
A téli időszámítás életbeléptetésével a CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy Amszterdam, Belgrád, Berlin, Budapest, Calais, Kattovicz, Nizza, Páris stb. felé a gyors, Szimplon és Rapid vonatokon külön közvetlen kocsikat állít be az utasok kényelmére.

BECK HAZAUTAZOTT
(BUCURESTI.) Beck ezredes, lengyel külügyminiszter tegnap hazautazott az Orasenii vármegyében keresztül. A látogatással kapcsolatosan kiadott hivatalos közlemény hangsúlyozza, hogy a lengyel és román külügyminiszterek

bizalmas és baráti eszmecserét folytattak a két országot érintő nemzetközi kérdésekről. Becket a megbeszélés után Őfelsége II. Károly király is kihallgatáson fogadta. Ugyancsak visszautazott állomáshelyére Franasovici varsói román nagykövet is.

MINISZTERI FIGYELMEZTETÉS
(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap a földművelésügyi minisztériumban Ionescu-Sisesti elnökletével a szolgálati főnökök megbeszélést tartottak, amelynek végzetével a miniszter sajnálkozását és rosszallását fejezte ki az utóbbi napokban történt események miatt, amelyek miatt a minisztérium több tisztviselőjét a bíróság elé állították. Felhívta a megjelenteket, hogy minden erejükkel törekedjenek arra, hogy a közvéleményben állítsák helyre a bizalmat a földművelésügyi minisztérium szerve iránt. Ez csak úgy történhetik meg, ha az összes nem megfelelő elemeket eltávolítják.

Élénk diplomáciai tevékenység mindenütt

Hasonló erős diplomáciai tevékenység észlelhető Lengyelországban is. Beck lengyel külügyminiszter visszatért Bucarestből, illetve Galatiból Varsóba. A Havas ügynökség varsói jelentése szerint Sidor szlovák miniszter a szlovák autonómista párt elnöke bejárja Beck hazatérését, hogy vele tárgyalásokat folytathasson. Ugyanakkor Ljubienzky lengyel meghatalmazott miniszter még Budapestben maradt, ahová megérkezett Dembicky belgrádi lengyel követ is. A két lengyel kiküldött tegnap ismét hosszabb megbeszélést folytatott. Kánya magyar külügyminiszterrel és hír szerint este hazautaztak. Sembeck a német, francia olasz, angol és magyar követekkel tárgyalt hosszasan.

Rómában Ciano gróf fogadta a lengyel és magyar ügyvivőket, majd Nápolyból visszajövet Lord Perth-szel tartott megbeszélést. Münchenben Ribbentrop fogadta dr. Tisó szlovák miniszterelnököt, aki a megbeszélés után Pozsonyba utazott beszámolóra.

A világsajtó álláspontja
(BERLIN.) (Rador.) A német sajtó nagy figyelmet szentel Lengyelország külpolitikai akciójainak. A szlovák miniszterek németországi látogatásához nem fűznek megjegyzéseket. Hangoztatják, hogy az utazás terve a szlovákoktól származik és Németország állásfoglalása folytatása a müncheni értekezleten megkezdett törekvésnek. Hír szerint a szlovákokkal való megbeszéléseken Ribbentrop azt kívánta, hogy mielőbb vegyék fel a tárgyalások megszokott fonalát. Nagy feltűnést kelt a „Völkischer Beobachter” vezércikke amely azt a fel fogást képviseli, hogy az új Csehszlovákiának a legelőnyösebb volna a Németországba való beolvadás.

Rövidesen kedvező fordulat várható a magyar-csehszlovák ellentétek ügyében

Európaszerte megélénkült a diplomáciai tevékenység Mit javasol a Völkischer Beobachter Prágának? Beck lengyel külügyminiszter befejezte romániai tárgyalásait — Közvetlen tárgyalások kezdődnek Magyarország és a ruszin kormány között — A palesztinai helyzet

A tegnapot az erős diplomáciai tevékenység napjának is lehet nevezni. Londonban, Rómában, Varsóban és Münchenben lázas munka folyt az ellentétek békés elintézése érdekében. Mit ez a tevékenység Európában minden bizonnyal a béke tartós állandóságát célozza, addigapalesztinai összes felfigyelmeztetések hiábavalónak bizonyultak. Ott ugyanis a helyzet a végéig elkeseredett, olyannyira — és ez az elmúlt 24 óra legnagyobb eseménye — hogy a katonai parancsnokság átvette az uralmat az egész ország felett és nem törődve az arab aktivisták guerilla harcot kimondó határozatával, a legkiméletlenebb harcmodor alkalmazásába kezdett. Ez természetesen nem jár kölcsönös, nagyobb véráldozatok nélkül, bár a végeredmény felett pillanatig sem lehet kétség. Anglia győzedelmeskedni fog. Az azonban már vitatható, hogy azok az eszközök, amelyeket majd a helyzet elrendezése érdekében alkalmazni fog, tartósan biztosíthatják-e a békét ezen a földön. A brit minisztertanács idevágó határozata még ismeretlenek és csak azok nyilvánosságára hozatala után lehet észrevé-

teleket fűzni a tervekhez. A fontosabb események a következők:

ERŐS DIPLOMÁCIAI MUNKA MINDENÜTT

(LONDON.) (Reuter-Rador.) Az általános viszonyokkal kapcsolatban mindenütt a legerősebb diplomáciai munka észlelhető. A brit minisztertanács tovább folytatja tanácskozásait, amelyekről még mindig nem adtak ki hivatalos jelentést. Beavatottak szerint az angol kabinet már letárgyalta a brit-olasz egyezmény életbeléptetéséhez szükséges lépések módjait és megállapította a spanyol polgárháború megszüntetésére vonatkozó terveket is. Jelenleg a kormányátrendezés kérdése forog szónyegen. Erre vonatkozólag tudni vélik, hogy sir Thomas Inskip nemzetvédelmi miniszter megváltja tárcájától és más fontosabb megbízatást fog kapni. Ugyanez a vélemény tartja magát Hoare belügyminiszterrel is, akit a brit uralkodó tegnap hosszabb magánkihallgatáson fogadott, amely alkalmával Hoare ismertette az uralkodóval a légvédelmi intézkedések minden fázisát.

A csehek Németországban gazdaságilag teljes mértékben érvényesülnének és nyilvánvalóan a legteljesebb mérvű önkormányzatot kapnák és a lap szerint számos prágai lakos ugyancsak ezt az álláspontot képviseli.

BECK UTJA

(VARSO.) (Rador.) A lengyel körök nagy jelentőséget tulajdonítanak Beck külügyminiszter romániai útjának, amelyet fontos ténynek könyvelnek el Közép-Európa politikai fejlődésének szempontjából. A ruszinszkói felkelés egyik szomszédos állam szempontjából sem közömbös és Lengyelország készséggel felajánlja szolgálatát Közép-Európa megbékélésének érdekében. Nemcsak Lengyelország, Románia és Magyarország, de a cseh nemzet szempontjából is fontos a kérdés rendezése. Beck akciója semmiben sem keresztezi Románia érdekeit.

(VARSO.) (Rador.) Sidor szlovák képviselő lengyelországi útjával kapcsolatban a Kurrier Poranny a következőket írja: A lengyel közvélemény nagy tisztelettel köszönti a hősiesszlovák nemzetet. A jelen pillanat elhatározó a szlovák nemzet sorsára, mivel most kell szabályoznia a szomszédaiival való kapcsolatát, ami hosszú évekre meghatározza a szlovák nemzet fejlődését. Azt kívánjuk, hogy a szlovák nép olyan határozatokat hozzon, amellyel megmutatja a világnak, hogy megérti a történelmi sorsfordulatot.

KÖZVETLEN TÁRGYALÁSOK

(BERLIN.) (Rador.) A német sajtó véleménye szerint a ruszin kormány és Magyarország között közvetlen tárgyalások kezdődnek. Egyes német értesülések úgy tudják, hogy Brody ruszin miniszterelnök már el is utazott Magyarországra, de illetékes budapesti körök erről nem tudnak. A ruszin kormány egyébként bizottságot alakított Szlovákia és Ruszinszkó határainak megállapítására és hasonló intézkedéseket kér a szlovákoktól is. A ruténok a szlovákoktól kérik az eperjesi, sárosi és poprádvidéki területek Ruszinszkóhoz való csatolását és kormányuk ezt a kérést közölte Chwalkowszky cseh-szlovák külügyminiszterrel is.

(LONDON.) Itteni tájékozott helyen úgy tudják, hogy a magyar-csehszlovák ügy a legközelebbi órákban a diplomáciai erőfeszítések színhelyéről újra átkerül a tárgyaló asztalra.

(BELGRÁD.) (Rador.) A jugoszláv fővárosban az a hír járja, hogy a cseh-magyar kérdésben Berlin és Róma között diplomáciai uton megegyezés jött létre és lehetséges, hogy a kérdésben a legközelebbi órákban létrejöhet a teljes megegyezés. Ugy tudják, hogy a csehszlovák kormány a szlovák és ruszin miniszterek bevonásával idevonatkozóan nagyfontosságú minisztertanácsot tart.

MIT MOND A NÉMET FÉL-HIVATALOS?

(BERLIN.) (Rador.) A Deutsche Diplomatische Korrespondenz a magyar-csehszlovák viszályról a következőket írja: Mindenütt elismerik annak szükségességét, hogy olyan megegyezés jöjjön létre, amely a kibékülés és állandóság elemeit tartalmazza. Elsősorban tiszteletben kell tartani a néprajzi elvet, amelynek elsősege van minden

egyéb fölött és a gazdasági vagy közlekedési megoldásoknak háttérben kell maradniok. A magyaroknak és szlovákoknak meg kell egyezniük és a magyar-szlovák határt úgy kell megállapítani, ahogy a német-csehszlovák határkérdést szabályozták. Elsősorban meg kell állapítani, melyek a kiváltságok magyar lakosságú területek és a kétes esetekben, amennyire csak lehet, ki kell zárni az igazságtalanságokat. Minden más megfontoláson felül elsőbbséget kell biztosítani az önrendelkezési elvnek. Öröndetes az a tény, hogy bár a két fél megmarad a maga álláspontja mellett, mind a kettő nyilvánítja azt az akaratát, hogy harmadik hatalom közvetítésével megoldás jöjjön létre. Így számos magyar és szlovák személyiség megbeszéléseket folytatott Berlinben, Rómában és Varsóban és keresték a megegyezés lehetőségeit. A közép-európai medencének barátságos kapcsolatokra van szüksége és az állandó határok létesítése egyike a leglényegesebb feltételeknek. Németország közvetítő tevékenysége hamarosan az összes vitás kérdések méltányos és végleges megoldását fogja eredményezni. Egyébként Beck utjának német és olasz részről nagy jelentőséget és komoly eredményeket tulajdonítanak.

CSEH-NÉMET ÖSSZEÜTKÖZÉS

(BERLIN.) (Rador.) A német távirati iroda lohowitzi jelentése a következőket mondja: A német csapatok eltávolítása után mintegy 50 cseh egység tisztvezetése alatt behatolt egy, a határvonalon túl fekvő faluba. A csoportban ott volt a csehszlovák hadsereg néhány tagja is. Terrorizálták a lakosságot és követelték Hitler kancellár fényképének és a horogkereszt lobogójának elvételét és tiszteket akartak magukkal vinni. A csoport néhány tagja fosztogatott is. A német határőrök és egy géppuskával felfegyverzett rendőrkülönítmény megjelenésére a csehek azonnal visszahúzódtak, de amint cseh területre léptek, tüzelni kezdtek. A határőrök és a csendőrök válaszoltak. Egy német határőr megsebesült, a csehek pedig öt halottat hagytak a helyszínen.

UJ JUGOSZLÁV KÖVET BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) Horthy Miklós kormányzó tegnap ünnepélyes keretek között fogadta Rasinzi Szvetozár jugoszláv rendkívüli követet.

LENGYEL-MAGYAR ÜNNEP BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) A magyar társadalmi szövetség és a lengyel-magyar társaság rendezésében tegnap délután a budapesti Bem szobor előtt a lengyel-magyar barátság jegyében százezres tömeg részvételével tüntető gyűlés volt.

LENGYELORSZÁG NAGY ÜNNEPE

(VARSÓ.) (Lengyel T. I.) November 15-én ünnepi meg Lengyelország felszabadulásának 20-ik évfordulóját. Ez alkalommal a fővárosban soha nem látott katonai felvonulás lesz Moszcicki elnök és Rydz Smigly marsall előtt.

HITLER VEZÉRKANCELLÁR SZEMLEUTJA

(LINZ.) (DNB) Hitler vezérkancellár tegnap Linzből a moldvai szudétánemet területek megszemlélésére indult. Kisérétében Henlein, Seiss-Inquart, Dietrich sajtófőnök stb. tartózkodnak. Hitler egyébként köszönőlevelet intézett a szudétánemet területek megszállását vezető Brauchisch vezértábornokhoz, a német hadsereg főparancsnokához.

FRANK NEMZETI SZOCIALISTA IGAZSÁGÜGYMINISZTER BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) (MTI) (Rador.) Frank nemzeti szocialista igazságügyminiszter tegnap délnél Budapestre érkezett, ahol az állomáson Mikecz Ödön magyar igazságügyminiszter, bárcházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, Tasnády Nagy András, az egyesült keresztény-párt elnöke és a társadalmi előkelőségek nagy csoportja fogadták. Frank elhaladt a tiszteletére kirendelt diszszád előtt, majd az összegyűlt lakosság lelkes éljenzése között feleségével és kíséretével együtt szállására hajtatott. Délután kihallga-

táson jelent meg Horthy kormányzó előtt és este résztvett a Kánya külügyminiszter által adott diszvacsorán. Előadását a Pázmány Péter tudományegyetemen ma délután tartja meg.

KENNEDY U. S. A. NAGYKÖVET A FEGYVERKEZÉS ELLEN

(LONDON.) (Reuter.) Kennedy, az Egyesült Államok nagykövete tegnap egy londoni gyűlésen felszólalt és beszédében többek között a következőket mondotta:

— A fokozott felszerelés minden békecélnál mellett is előbb-utóbb borzalmas háborúhoz vezet. Ezt meg kell akadályozni az idejében alkalmazott leszerelési indítványokkal és szerződésekkal. Ezekhez azonban józan megalapozás és államférfiai bölcsesség kell, amely azt kell hangoztatni, hogy a demokrácia és a totális államok közötti ellentétet keresése és szítása egyenesen bűnös könnyelműség.

DE VALERA HARCIAZ ÜZENETE

(DUBLIN.) (United Press.) Az ír szabadállam északi határán tegnap nagy gyűlés volt, amelyen követelték egész Írországnak a szabadállamhoz való csatlakozását. De Valera miniszterelnök ez alkalomból kifolyólag a következő üzenetet küldötte a gyűlésen résztvevőknek:

— Azonnal véget kell vetni az ír föld széttagozottságának, amely türelmetlen tovább. Ez nem csak Írország, de elsősorban Anglia érdeke is.

DALADIER ÉS BLUM TÁRGYALÁSAI

(PÁRIS.) Daladier tegnap megbeszélést folytatott Leon Blummal a nemzetközi helyzetről. A megbeszélések barátságos szellemben folytak le.

Erős harcok a kínai frontokon

(PEKING.) (Exchange Telegraph.) A közép- és délkinai frontszakaszokon változatlanul erős harcok dúlnak, amelyeknek során a japánok tegnap a Jangce-folyó mentén újabb sikereket értek el. Az itt folyó küzdelmeket a folyón manőverező japán flotta is erőteljesen támogatja, annak ellenére, hogy a kínaiak aknazárral kísérelték meg a gőzösköt feltartóztatását. Sikeres küzdelmekről számol be a Domei iroda a Kanton elleni harcokban is, amennyiben a japánoknak sikerült a hevenyészetten összeállított kínai védelmi csapatokat szétszórni és Kanton már 36 kilométerre megközelíteni. Kanton minden valószínűség szerint kardcsapás nélkül fogja megadni magát, mert kétes, hogy a középkinai kormány tud-e megfelelő védelméről gondoskodni.

Kiméletlenül folyik Palesztina megtisztítása

(JERUZSÁLEM.) (Reuter-Rador.) A Szentföldről befutó jelentések szerint a brit kormányzat teljes mértékben beváltotta azon fenyegetését, hogy a jövőben a legkiméletlenebb eszközök alkalmazásától sem riad vissza, ha a terrorcselekmények meg nem szűnnek. Ezt igazolják a tegnapi események Jeruzsálemben ugyanis a körülzárt és az Omar mecset mellett elterülő negyed kifüstölése teljes energiával megindult. A brit csapatok minden vonalon egyszerre kezdtek meg a bevonulást és irgalmatlanul lelőttek minden ellenálló arabot, akik közül sokan a házak fedelén helyezkedtek el és tüzeltek a karhatalom csapataira. Ezeket alacsonyán keringő hadirepülőgépekről vették gépfegyvertűz alá. Miután a brit katonaság csak lépéssről-lépésre haladhat előre, a halottak száma még nem ismeretes, mert bár azokat többszázra becsülik, eddig csak 18 halottat tudtak az uccáról összeszedni. Ezek közül kettő asszony volt. A Szentföld fővárosa természetesen teljesen az események hatása alá került. A három legnagyobb bank és az áruházak legtöbbje már napok óta zárva tart, ami módfelett megbénítja a forgalmat. Az élelmézellést viszont az nehezíti meg, hogy a fővárosba vezető országutakon egyetlen járművezető élete sem biztos, mert állandó merényletnek van kitéve. A jeruzsálemihez hasonló esemény zaj-

Ugyancsak Párisból jelentik, hogy Bonnet külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Cesianu párisi román követet. A francia fővárosban egyébként Lemery szenátor elnökletével szövetség alakult, amely a közjót és a nemzeti haladás elősegítését tűzte ki céljául. Ugyancsak Párisból jelentik, hogy Bonnet hosszabb megbeszélést folytatott Waltzek párisi német nagykövettel is.

A II-IK INTERNACIONÁLÉ ÁLLÁSFOGLALÁSA

(BRÜSSZEL.) A második internacionálé végrehajtó bizottsága befejezte tanácskozásait. Határozati javaslatában a müncheni egyezményvel szembe helyezkedik és azt ajánlja az internacionáléba tartozó összes pártoknak, hogy egymás között a kapcsolatokat a lehető legszorosabbra igyekezzenek fűzni.

MIT AKARNAK A TANGANYIKAI HINDUK?

(KALKUTTA.) A tanganyikai 25 ezer hindu vezetői táviratot intéztek az indiai nemzeti kongresszushoz, amelyben aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy a tanganyikai gyarmat esetleg Németország kezébe kerülhet. Hatalmas befektetések elvesznének, ha a gyarmat német birtokba menne át.

AZ UNIÓ BIZTONSÁGA

(NEWYORK.) (Rador.) Ickes amerikai külügyminiszter Hollywoodban beszédet mondott a demokrácia érdekében alakult bizottság előtt. Hangoztatta, hogy a parancsuralmi gondolatok egyre nagyobb tért hódítanak. Az Egyesült Államok biztonsága pedig meglehetősen laza. Amerika megtanulhatta a legutóbbi eseményekből, hogy csak magára támaszkodhatik szabadsága és területi épségének védelmében.

lott le Haifában és Nablusban is ahol az arab kerületek kifüstölését szintén megkezdették, míg Bethlemben valóságos ostromharc folyik a várost körülvevő brit katonaság és a megszálló arabok között. Lyddában is kemény küzdelem alakult ki a már régebb felgyújtott és porrá hamvasztott állomás épülete előtt, ahol az arab aktivista csoportok ásták be magukat. A küzdelmek később átterjedtek a városra is, ahol egy brit századra három bombát dobtak, amelyek 12 embert szétéptek. A haditörvényszékek mindenütt erőteljes tevékenységet fejtenek ki. Jeruzsálemben tegnap 3. Tulcaremben 1, Haifában 2 halálos ítéletet hoztak. Jelentés érkezett arról is, hogy a Haifa-mossuli olajvezeték 8 helyen vágták át és mindenütt meggyújtották azt. A tetteseket csak egy helyen sikerült elfogni három arab fiatalember személyében, akiket azonnal agyonlőttek. A jeruzsálemi kormányzó tegnap rendeletével a hadsereg fennhatósága alá rendelte a rendőri osztagokat is ami a valóságban azt jelenti, hogy a polgári közigazgatás megszűnt. Ugyanakkor a hadsereg főparancsnokság falragaszokon közölte, hogy mátol kezdve a lázadást ért arabok minden ingó és ingatlan vagyonát elpusztítják, még pedig az épületeket felgyújtás és robbantás, az ingóságokat szintén felégetés útján. Az arab aktivisták vezetősége erre azzal felelt, hogy bejelentette, a brit ellenes guerilla harcot Palesztina egész területére.

Egész Csehszlovákiában betiltották a kommunista pártot

(PRÁGA.) (Rador.) A Ceteca ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a kommunista párt működését egész Csehszlovákiában, Cseh- és Morvaországokat is beleértve, valamint Szilézia területén betiltották. Az összes kommunista lapok és kiadványok megjelenését szintén betiltották.

(PRÁGA.) Tiso szlovák miniszterelnök visszatért Münchenből Bratislavába. Kijelentette, hogy az illetékes német körökkel folytatott tárgyalásaival általában meg van elégedve.

(PRÁGA.) (Rador.) A Melnikről északra csehszlovák civilek és német határőrök közötti incidensről azt jelentik, hogy annak négy halottja és sok sebesültje van német részről is. A csehszlo-

vák külügyminiszter mély sajnálkozását fejezte ki Berlinben az incidens miatt és kilátásba helyezte a legszigorúbb vizsgálat lefolytatását, illetve a bűnösök megbüntetését.

Beck hazatért Varsóba

(VARSÓ.) Beck lengyel külügyminiszter Romániából visszatért. Ugyanakkor Budapestről jelenti a Rador, hogy Ljubenszky, Beck lengyel külügyminiszter kabinetfőnöke tegnap két ízben is megbeszélést folytatott Kányával. Csütörtök estére tervezett hazautazását pedig elhalasztotta péntekre.

Átszervezik az amerikai légi flottát

(WASHINGTON.) Az amerikai hadirepüléstet teljesen átalakítják. Roosevelt államfőnek a hadügyminiszterhez intézett felhívása az eddigi rendszer gyökeres megváltoztatását kívánja, egyfelől a repülőgépek termelési rendszer fokozásával, másfelől a szakemberek kiképzésének céltudatosabbá tételével.

HOARE NAGY BESZÉDE

(LONDON.) Hoare belügyminiszter tegnap este beszédet tartott Sea Flan-tonban, amelyben tulajdonképpen Hitler október 9-iki saarbrückeni beszédére válaszolt. Hoare kijelentette, hogy meg van győződve Hitler békekijelentésének őszinteségéről, de Angliának az önvédelemre is gondolnia kell. Hitler egy esetleges utódja nem bizonyos, hogy mindenben magáévá teszi a Führernek azt a jelszavát, hogy mindig készenlétben kell állani a béke biztosítására, de mindig készenlétben állani annak megvédésére is. Hoare ezután élesen bírálta a Chamberlain személyével szemben elhangzott és szerinte indokolatlan támadásokat. Chamberlainnak tökéletesen igaza van abban, hogyan kell teremteni a német és angol felfogás nemzetközi kérdésekben való összeegyeztetésével olyan nemzetközi együttműködést, amely biztosítja a tartós békét és orvosolja a legsúlyosabb sérelmeket. Végül hangoztatta, hogy az ország védelmi intézkedéseiről nem lehet lemondani.

Nagyszabású ünnepségek színhelye lesz vasárnap Bukovina fővárosa

(BUCURESTI.) Mint már jelentettük, vasárnap, október 23-án Csernovichban nagyszabású ünnepségek lesznek. Ez alkalommal ünneplik meg méltó formában azt a tényt, hogy a régi királyság-beli és bukovinai igazságszolgáltatási rendszert egységesítik és ugyanakkor megünneplik Bukovinának az anyaországgal való egyesülésének 20 éves évfordulóját is. Az ünnepségeken megjelenik Iamandi igazságügyminiszter aki nagyfontosságu nyilatkozatot fog tenni, valamint Eugen Titeanu sajtó és propagandaügyi alminiszter. Az ünnepségekre meghívják az egész ország sajtóit is, miután ott nagyjelentőségű hivatalos megnyilatkozások fognak történni.

— Folyik a vizsgálat a nagy visszaélések ügyében. Bucurestiből jelentik: Az ungheni nagy panamak ügyében tovább folyik a vizsgálat. A sérüléseibe belehalt Fianu, a vizsgálat megállapítása szerint azzal a késsel követte el az öngyilkosságot, amellyel néhány hónappal ezelőtt a Zablovski uccai zugszállodában Ana Vizitiu meggyilkolták. A kés bűnjelként hevert a vizsgálobíró asztalán. A volt földművelésügyi főtitkár ez a kés emelte el és ezzel vágta át torkát. Hancu bíró tesvérbátja a vizsgálobíró előtt nagyjelentőségű vallomást tett. Kijelentette, hogy gyanúja szerint öccsét meggyilkolták. Több egyént nevezett meg, akik véleménye szerint Hancu megölését elhatározták, mert a bíró vallomása nagyon kellemetlen lenne rájuk nézve. Az illetékes hatóságok ebben az irányban folytatják a nyomozást. A kihallgatások, szembeszélések és őrizetbevételek pedig tovább tartanak. Tegnap letartóztatási parancsot adtak ki egy másik volt miniszteriumi vezértitkár ellen, akinek a nevét a nyomozás érdekében titokban tartják, de még más letartóztatásokat is várnak.

Egy napon halt meg a bányai közgazdasági élet két kimagasló egyénisége

(TIMISOARA-TEMESVÁR.) A Bányászat fővárosának közgazdasági és társadalmi életét súlyos veszteség érte. Váratlanul egy napon halt meg a temesvári közgazdasági és kereskedelmi élet két kiváló egyénisége Krayer József, a Gea-Krayer vegyészeti gyár elnök igazgatója és Frankl Sándor a Margina-Reșița gyár és a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. igazgatósági tagja. Krayer József Gráchan végezte tanulmányait, ott szerezte meg gyógyszerészi oklevelét, majd Temesváros telepedett le, ahol, mint a bányai gyógyszerész nevezte és a Gea-Krayer vállalat elnök igazgatója osztatlan népszerűségnek örvendett. 82 éves korában hunyt el.

Frankl Sándor vegyész mérnök volt, aki hosszú ideig Amerikában végzett tanulmányokat és tevékenykedett, majd mint a Klotild-művek igazgatója, kapcsolódott be a Bányászat közgazdasági és ipari életébe. 78 éves korában hunyt el. A két kiváló közgazdasági vezetőférfi egy napon történt elhalálása általános, mély részvételt keltett.

Tiltakozás a tanítóelhelyezésére miatt, amely csendőrségi közbeavatkozással és törvényszéki tárgyalással ért véget

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ez év áprilisában a biharmegyei tanügyi hatóságok rendeletet adtak ki, amely szerint Aron Ioan Lunca községben tanítónak egy szomszédos község iskolájának vezetését kellett átvennie. A tanító elmozdításának híre visszatetszést keltett a faluban, ami arra indította Aron közvetlen ismerőseit és barátait, hogy a rendelet megjelölésének a napján összegyűljenek a tanító lakásán és ott beszéljék meg azokat a módokat, amelyek lehetővé tették volna a rendelet visszavonását, illetve hatálytalanságát. A tanácskozások folyamán bor is került az asztalra és órák múlva az egész társaság dalolva indult hazafelé és verte fel énekével a falut. Közbe lépett azonban az éber csendőrség, összehívta a társaságot mintegy 30 falubeli lakost és bevitte őket a csendőrségre. Tudomást szerzett erről a tanító is, aki nyomban a csendőrségre sietett, előadta a tényállást, majd vitába keveredett az őrmesterrel. A jelenetnek tanúi voltak a tanító ismerősei is és a helyzet annyira feszült lett, hogy a csendőrség rendeletet adott ki legényeinek, töltsék élesre puszkájukat és álljanak készenlétbe. Az incidens később békésen ért véget. A tanító ellen pedig tiltott gyülekezés miatt eljárást indított. A törvényszék azonban a kihallgatott tanuvallomások és Ilarie Popescu ügyvéd kapitány védőbeszéde után, aki a vádlott ártatlanságát hangsúlyozta és elítélte a csendőrség eljárást — bűncselekmény hiányában felmentette a tanítót.

— Imrédy magyar miniszterelnök vezeti át a propagandaügyek vezetését. Budapestről jelentik: Antal István propagandaügyi alminiszter tegnap már átvette az igazságügyi államtitkárság vezetését és a propagandaügyi minisztérium irányítását Imrédy miniszterelnök saját maga kívánja fenntartani.

Hódolati a Nagy Országőrnek

Sidorovici Országőrparancsnok ünnepi beszéde Őfelsége II. Károly királyról, az országőri erények megtestesítőjéről

(BUCURESTI.) Az egész ország népe háttartalan lelkesedéssel és mély alattvalói hódolattal ünnepelte meg II. Károly király Őfelsége 45. születésnapját október hó 16-án. Azt a nagy szeretetet, mely tiszteletet és lojális ragaszkodást, amely II. Károly király Őfelsége személyét élvezti tükrözteti vissza Teofil Gh. Sidorovici Országőrparancsnoknak a névnap ünnepségeivel kapcsolatosan elmondott alábbi beszéde:

— II. Károly király Őfelsége az 1934. szeptember 13-án királyi szemlét tartott Breazán, az Országőr-parancsnokok első csoportja felett, hogy az új Országőr-munkaterv gyakorlati alkalmazásáról meggyőződést szerezzen. Prahovamegyéből mintegy 60 tanító és tanítónő gyűlt össze, hogy 150 gyermekkel az új nevelési módszert bemutassák. A bemutatón megjelentek a Legfőbb Irányító Tanács összes tagjai, Őfelsége a királyi fogadására pedig a környék egész lakossága összegyűlt. Ünnepe volt, történeti időpont az Országőr-mozgalom fejlődésében. A Legfőbb Országőr azért jelent meg, hogy személyesen szerezzen tapasztalatokat a legelső országőr gyakorlatok eredményéről. Őfelsége látogatása azonban nem merült ki az ünnepélyes fogadtatásban, a felsorakozottak feletti szemle megtartásában és abban, hogy tanácsokat adjon az új intézmény vezetőinek. Őfelsége nemcsak azért jött el, hogy fényt adjon megjelenésével az Országőrségnek és hogy eleget tegyen a szertartások meghívásának, hanem azért is, hogy a felmerült kérdéseket elhelyezze és megtalálja azt a módot, amelynek keretében hatékonyan valósítható meg az ifjú nemzedék nemzeti érdekű nevelési rendszere.

A gyakorlatok vezetői úgy állították össze a programot, hogy 2 óra leforgása alatt befejezést nyerjen, tehát a különben is fárasztó látogatás ne nyuljon el hosszúra. Őfelsége azonban az egész program megtartását rendelte el és a helyszínen személyesen vizsgálta felül az elért eredményeket. Az uralkodó sorra meglátogatott minden csoportot, mindent megfigyelt, utasításokat adott és bátorító ösztönzéseket. Beszélgetett a parancsnokokkal, hogy megismerje gondolataikat, a kis országőrökkel, a gyermekekkel, hogy megfigyelhesse rajtuk a gyakorlatok lélektani visszahatását. A király arcán a mélyszéles lelki megelégedés mosolya tükröződött. A résztvevők mindnyájan megelégedtek a fáradságról. A nép tántoríthatatlanul állott a kordonok mögött, mintha maga is megvizsgálni szeretné az Országőr-mozgalom eredményeit. Az előkelő tanácsosok és miniszterek, élükön a pátriárkával — a varázslatos légkörben mélyszéles megilletődéssel és csodálatlatozóttak a látottaknak. A nemzet sorsa kormányzójának magas életéből született meg ez az iskola, amelynek nincsenek hiányzó falai, nincsen katedrája, osztályozó jegye és katalógusa, nincsenek elmozdíthatatlan padok és mégis drága iskolája a gyermekek első lélekrezdülésének. Élő iskola ez, a lélek és a jellem iskolája, a nevelői példaadás iskolája, amelyben a gyermeki évek varázsában a szabad lég alatt fejlődik a lélek, hogy áldozatos szellemét az Országőrnek és a Királynak szentelje.

„A hegyek felől leszállt az est és felragyogtak a csillagok az égen. Őfelsége, a király még jelen volt a nemzeti lobogó ünnepélyes bevonásánál és ezt a megrázó élményt senki sem felejtethi. A szent ének

messzecsendül a hegyek felé: „Velünk az Isten, őrtsétek meg ti népek és hajlotok meg, mert velünk az Isten.” A mintaszerűen működő predeáli iskola, ahol az Országőr-lányok parancsnoknőit képezik ki, értesülve Őfelsége érkezéséről, minden intézkedést megtett a fényes és ünnepélyes fogadtatására. Közben megeredt az eső, ami levertséget okozott az iskolánál, mert azt hitték, hogy így a magas királyi látogatás elmarad. De egyszerre csak kúrtzó riant, jelezve a Magas Vendég érkezését. Őfelsége mosolyogva szállott ki a gépkocsiból és fogadta a jelentést. A szakadó eső közepette a program megszakítása fenyegett. — Önöket gátolja? — kérdezte az uralkodó. — Nem, nem, — válaszolták boldogan a parancsnoknők. És a Nagy Országőr kíséretében Hohenzollern királyi herceg Őfelségével a cipővédőn is felülérő nagy sárban nézett végig mindent, mert az egész program lefolyt az eredeti tervek szerint. Csak este, a benyomások boldog özönében és a nap jelentőségét kiemelve mondotta a királyi gépkocsi távozása után az egyik parancsnoknő a társnőjének: — Tudod, csak most vettem észre, hogy az eső bőrig áztatott.

A Nagy Országőr magas elhatározásait soha meg nem mészálja és ennek az erőnek a természet minden viszontagságával szemben álló készségnek ragyogó példája szolgáltat tanúságot az Országőrök millióinak és parancsnokaiknak. Isten kiválasztottjának, akit arra hívott el, hogy a nemzet győzelmét és a népek közötti elsőbbségét kivívja, fényes személyisége minden veszély legyőzésével legendává lesz a jövőben. A jövő történetírójának Őfelsége II. Károly király személyével kapcsolatosan meg kell írnia, hogy hősi szelleme révén az idő megáll, hogy ember előtt és e szellem alkotó forrása Őfelsége: a Király. A Nagy Országőr számtalanszor testi fájdalomtól gyötörve is tántoríthatatlanul végezte kötelességét és magas példája mindenfelé felvilágosított hatott.

1937. július 8-án nátház kötötte betegágyához néhány hétig Őfelségét Szinajában. Az ifjúság nagy ünnepe lábbadozásának kezdetén érte. Láza még visszatért, az orvosok naponta a gyógymód folytatását javasolták, hogy a szövődeményeket el lehessen kerülni. De az Uralkodó nem tudta el-

képzelni, hogy a neki annyira kedves ünnepén, amikor a román szívek dobogásából világosan kiérezte a határtalan vágyat, hogy lássák őt maguk között — a szobájában bezárkózva maradjon. És szembeszállva a betegséggel, felöltötte nagyszászói egyenruháját és Fenséges Fiával, Őfelsége Mihály nagyvajdával az oldalán, váratlanul a fővárosba érkezett. Az Országőrök szívükben talán soha nem érezték határtalan szeretettel Dicső Legfőbb Parancsnokuk iránt, mint amikor meglátták mosolytól beragyogott alakját az 500 Országőrzászló előtt, amelyeket személyesen osztott ki az országőrparancsnokok között, elmondva a farszto szöveget. A kitüntetések szétosztásakor, akinek osztályrészeül jutott a különös öröm, hogy az éremmel együtt baráti kézszorítást is kapott, érezte, hogy az Uralkodó erőyes keze égetett. Őfelsége, Őfelsége Mihály nagyvajdával az oldalán mégis 5 órán át állott magas őrhelyén az önfegyelem legragyogóbb példáját adva és Őfelsége nem fogadta el a szertartás leegyszerűsítését sem, hogy annak tartama megrövidüljön.

— Az Országőrségben mindent teljes lelkiismeretességgel kell elvégezni, mert csak így érünk el sikert — mondotta — és a szavaira a „Munka és Hit, Országért és Királyért” oltárainak homlokzatára, az Országőrségnek be kell vésnie. Másnap az Országőrök ismét hallhatták és egész lelkükből ünnepelheték Őt. Ilyen Legfőbb Parancsnok mellett senki számára sem lehet rejtély az Országőr-mozgalom elért nagysága.

Mindössze néhány példaadó mozzanatát idéztünk fel az Országőrmozgalom elmélyülését megelőző napnak. A legmasabrendű erények, amelyeket 1893 október hó 16-án éjszaka, mikor sorsát meghatározták az Istenek belé helyeztek, aranyos módjára árasztották el a kiegészült Románia mezejét. A jellem ereje, a jószág, a gyöngédség, a tárgyilagos igazságérzet, a nép iránti határtalan szeretet, a gyermek iránti szeretet, az életfegyelem tisztelete, megannyi drágakő a homlokát díszítő koronából. Melyik igaz állampolgár lelkiismerete maradhatna közömbös a királyi önfegyelem nagy szerű példái előtt? Ime, azért van az, hogy e zavarokkal tele idők, mint gránitsziklák, találjanak minket, amely ellent tud állani annak, ami létét veszélyeztetni emelünk, az ezért, mi, akik a Nagy Országőr mélyszéles szeretettől, megértéstől áthatott és napról-napra folytatódó nagy tetteiben részesülünk, lélekben álló falat emelünk, az Új Ország Magas Védőke körül, aki fáradhatatlanul a Román Nép emelésén dolgozik. Éljen egészségben sokáig Őfelsége II. Károly király, a Haza Nagy Országőre.

Agyonlőtte magát a brassói Munkásbiztosító pénztárosa

Szerelmi okok húzódnak meg az öngyilkosság hátterében

(BRASOV—BRASSÓ.) Megrendítő öngyilkosság történt a Barcaság fővárosában. A brassói munkásbiztosító pénztárosa, Bunea Alexandru nagyszabású színművész férfi több revolverlővéssel főlőtte magát és nyomban meghalt. A holttest elszállítása után a betegségező igazgatói pénztárrovascsalást tartottak, amelynek során a pénztárban 26 lej többletet találtak. Az a feltevés tehát, hogy esetleg hivatali szabálytalanságok miatt lett volna öngyilkos a pénztáros, megdőlt, annál inkább, mert a pénztárost mindenki rendes, lelkiismeretes tisztviselőnek ismerte. A tovább folytatott vizsgálat

során megállapítást nyert, hogy a pénztáros felesége már hosszabb idő óta súlyos beteg és a tisztviselő bizalmas barátságban volt a munkásbiztosító pénztár egyik szülészőjével. Szerelmese azonban az utóbbi időben elhidegült a férfi iránt, aki ettől kezdve buskomorságba esett és többször hangoztatta, hogy öngyilkos lesz. Az öngyilkosságot megelőző éjjel a betegségező pénztárosa nem is ment haza lakására beteg feleségéhez, hanem egész éjjel mulatott. A kora reggeli órákban, még a hivatalos idő előtt ment be hivatalába, ahol a pénztárteremben követte el az öngyilkosságot. A hivatalba jövő tisztviselő társai találták meg élettelenül, holtan.

Az ügyészség megadta ugyan az engedélyt a holttest eltemetésére, de folytatja az ügyben a vizsgálatot és súlyos gyanúok alapján letartóztatta azt a szülészőnőt, aki az öngyilkossá lett pénztárossal bizalmas barátságban volt.

— Négy millió lejes hiányt fedeztek fel curestiből jelenti a Rador távirati iroda: a földművelésügyi minisztériumban. Bu-A földművelésügyi minisztérium pénztáránál négy millió lejes hiányt állapítottak meg. A hiányt Dascalescu, volt vezérigazgató nemrég bekövetkezett halála után fedezték fel.

Figyelem!

1 m. Teniszflanél . . .	Lei 23
1 m. Cérnabarchet . . .	27
1 m. Divat chrep-flanél . . .	39
1 m. Selyembarchet . . .	63
1 m. Mosószövet . . .	39
1 m. Zephir . . .	22
1 m. Fehérn. szin. batiszt . . .	26
1 m. Sifonvászón . . .	27

NE LEGYEN ELKESEREDVE, HOGY KEVÉS PÉNZE VAN, AZ ÁRAK BESZÉLNEK!

Nagy mar adékvásár hallatlan olcsó árakban!

Nagy választék cipőben, női és férfi cikkben

„VICTORIA” textilárúház

Cluj-Kolozsvár, Regele Ferdinand No. 14. Udvarban. (Bán-ház)

APIROS RÓZSA

BÜNYGYI REGÉNY.

IRTA:

WALTHER KABEL

(5.)

— Brávó Erwin — kiáltotta Hein örömmel. — Ennek örülök. Tehát akkor kezdjük meg mindjárt a munkát. Először is gondolkodjunk azon, hogy hol fogjuk meg az ügyet. Mi a te véleményed?

Cigaretta gyújtottak és az újságró elmélyedt gondolataiban.

— Világos — kezdte, — hogy ez a Miss Brax és Miss Housting Potsdam-ban szándékosan váltak el utitársaiktól. Bizonyára komoly okuk volt arra, hogy eltűnjenek. Talán észrevették, hogy a nyomukban vannak, esetleg valamelyik külföldi rendőrség... A két nő mindenestre kétes egzisztencia lehet... Talán szélhámosnők, vagy valami hasonló... — Néhány szippantást tett cigaretájából, azután meglepetésszerűen így folytatta: — Kedves Hein, hogy egész őszinte legyek: azt hiszem ezt a két nő téged szemelt ki áldozatul.

Okos, kissé almodozó szemei mereven nézték Geldern.

— Az ördögbe is, engem? — kérdezte Hein meglepetten. — Hogy jössz erre a gondolatra? Vagy csak ugratsz?

— Egyáltalán nem. Tegnap este a szín házból elsősorban láttam meg ezt a Honoria Braxot vagy annak ikernővérét a szomszédos páholyban. Felvonás közben nyomon követtem a foyerbe, megjegyeztem minden mozdulatát, a járását és a hangját. A nő kísértő nélkül volt a színházban és röviddel a harmadik felvonás megkezdése után eltűnt. Tegnap még nem volt kifüggesztve Brax és Housting kisasszony fényképe a lap kiadói hivatalában, így tehát Honoria még megjelenhetett a színházban, bár már akkor is fátyolt viselt. És ma délelőtt felbukkant előttem előbb a virágárus-lány, azután pedig az elegáns hölgy aki ezer márkást váltott fel a pincérnél és mindketten emlékeztettek a páholybeli ismerőseire...

— Most már kezdem érteni Erwin — kiáltotta Hein. — Fel akarták keltetni a figyelmemet, nehogy elfelejtsem páholybeli szép szomszédnőmet. De hiszen akkor meg kellett, hogy figyeljenek ma reggel és tudták, hogy a Yosti-kávéház terraszán ülök... Hiszen akkor minden elő volt készítve, örület. De vajon tényleg nővérek?

— Erre nehéz válaszolni, Hein. Én azonban azt hiszem, hogy a virágárus-lány és az elegáns kosztümös hölgy egy személy. Hiszen egy nő néhány pillanat alatt át tud öltözködni.

— De hiszen akkor Miss Brax társalkodónőjének is benne kell lenni a játékban. Csak nem ő vezette ma félre... Tagadólág rázta a fejét. — Nem fiam mindez túlságosan fantasztikus. És különben is, mi céljuk lehetne vellem?

Blottner vállat vont.

— Gazdag vagy, Hein.

— Micsoda? — nevetett Geldern. —

Még hogy engem akarnak becsapni? Engem? — Az arca most kemény kifejezést öltött. — Barátom, rajtam nem foghat ki senki. Az ilyen sőpredék nem is merészkedik a közembe. Hein van Geldern nevét ezekben a körökben is jól ismerik és félnek tőle.

Erwin Blottner meglepetve nézett barátjára.

— Ezekben a körökben ismernek Hein? Hogy kerültél az alvilággal összefüggésbe?

Hein újból nevetett, most azonban fenyegetően, majdnem brutálisan.

(Folytatása következik.)

— Az Országos Szervezet közleménye. Az Országos Szervezet központi vezetősége nyomatékosan felhívja a összes tagjainak figyelmét, hogy az egyenruha viselésénél szigorúan tartásuk magukat az előírásokhoz. Erre pedig felügyelni a parancsnokok kötelessége.

TESTEDZÉS

Minden főiskolás köteles sportolni!

(BUCURESTI.) A hivatalos lap tegnapi úznie.

számában megjelent a nemzeti nevelési minisztérium rendelete a főiskolai hallgatók kötelező sportolásáról. A miniszteri rendelet értelmében minden főiskolai hallgatónak, férfiaknak, hölgyeknek egyaránt, köteles a jövőben a sport valamelyik ágát

A rendeletről a romániai sportélet nagyarányú fejlődését várják, annál is inkább, mivel az előírás szerint az egyes főiskolák különböző fakultásainak hallgatói rendszeres versenyeket kell folytatassanak.

ÖFELSÉGE II. KÁROLY KIRÁLY fővénkörsége alatt vasárnap bonyolították le Bucurestiben Románia 1938. évi ötusa bajnokságát. Az ötös bajnoki versenyre eddig öt atléta jelentette be részvételét.

Spakow nem mehet külföldre. Bucurestiből jelentik: Moti Spakow, a híres román ökölvívó nagyarányú amerikai portyára készült. Az utolsó pillanatban azonban kénytelen volt lemondani tervéről, mert a hatóságok nem adtak utlevelet számára. Az ökölvívónak ugyanis a nyár folyamán afférja volt egy katonatiszttel és ebből kifolyólag bíróság előtt kell felelnie.

Baj van a kontinens válogatottjának összeállításánál. Londonból jelentik: A magyar játékosok lemondása folytán nehézségek merültek fel az angolok ellen szereplő kontinentális válogatott összeállításánál. A válogatóbizottság most a legnagyobb gondban van, hogy kiket jelöljön a magyar játékosok helyett, hogy a kontinens csapata méltó ellenfele legyen az angoloknak.

Külföldi bíró nem vezethet nemzeti bajnoki mérkőzést. Bucurestiből jelentik: A labdarugószövetség elnöki tanácsa legutóbbi ülésén kimondta, hogy a nemzeti bajnokság mérkőzéseit kizárólag romániai bírók vezethetik. Külföldi játékvezetőket az egyesületek nem kérhetnek fel.

Ferencváros-Budafok, Taxikók-Salgótarján, Elektromos-Nemzeti, Phobus-Bocskai, Zugló-Kispest, Szolnoki MÁV-Hungária, Szeged-Ujpest — ez a magyar labdarugóbajnokság vasárnapi műsora.

Meggdől a magasugrás országos rekordja.

Bucurestiből jelentik: A bucurestii testnevelési főiskola atlétikai bajnokságainak nagy eseménye az, hogy a magasugrásban meggdől az országos rekord, amelynek megjavításán évek óta hiába kísérleteztek az atléták. Az új rekordot F. Calistrat állította fel 14.20 m-el. Egyéb eredmények: 100 m: 1 Ionescu 11.6 mp, sulydobás: 1 Schullery 13.28 m, magasugrás: 1 Mossberger 163 cm, távolugrás: 1 Ionescu 671 cm, gerelyvetés: 1 Eilhardt 50.20 m, 3000 m: 1 Răducanu 11 p 01.5 mp, 800 m: 1 Boldis (Kolozsvár) 2 p 15 mp, 400 m: 1 Boldis 55 mp, diszkoszvetés: 1 Mossberger 35.65 m, rudugrás: 1 Eilhardt 340 cm, 110 m gát: 1 Moga 17.1 mp.

A Tilden „cirkusz” Bucurestiben. Londoni jelentés közli, hogy Tilden, a teniszkoronázatlan királya, az ujjában profivá lett Budge társaságában rövidesen európai portyára indul és ennek során Londonban, Párisban, Bécsben és Budapesten is bemutatkozik. Nincs kizárva, hogy a világhírű teniszzjátékosok Bucurestibe is ellátogatnak.

Újabb kísérlet a magyar játékosoknál a kontinens csapatában való szereplésére. Budapesti jelentik: A Magyar Labdarugó Szövetség vezetősége illetékes helyen ismét közbenjárt a kontinens válogatottjába kijelölt négy magyar játékos: Sárosi dr., Lázár, Zsengellér és Bíró szabadságolása érdekében. A kérés ezúttal is meddő maradt s most már végleges, hogy magyar játékos nem szerepel az angolok elleni mérkőzésen.

Rádió

SZOMBAT, október 22.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsadó, reggeli hangverseny, rádióhíradó, szórakoztató hanglemek, hírek. 12.10: Déli harangszó. 13.15: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny, lemezek. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 15.20: Hírek. 18.15: Munka és öröm vidám óra. 19.15: Katonazené. 20: Felolvasás. 20.15: Sibiceanu zongoraművész. 20.40: Gheorghiu-Villea Galiopi román dalokat énekel. 21: Üzenetek. 21.15: Táncczene. 22.45: Vendéglői zene. 24: Lemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemek. 15.35: Hírek. 17.15: Mesék, Hírek. 18: Rádióüzennetek. 18.30: Cigányzene. 19.35: Csevegés. 20.05: Liszt: Zongoraművek. 20.35: Hírek. 20.45: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 21: A Hercegisasszony, operett. 22.50: Hírek. 23.15: Táncczene. 23.30: Hírek, hírek angol, francia, német és olasz nyelven. 24.10: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Bécs. 13: Szórakoztató zene. 15.10: Tarka lemezek. 17: Dalos zenés est. 21.10: Dalos rádiógyelegg. 22.40: Hárfa és harmonika szóló.

Reuter jelenti:

(BRAUNAU.) Rust német népevelési miniszter a szudéta-német terület meglátogatása során Braunauba ért, ahol nagy beszédet mondott a megújodott és a területben megnagyobbodott Németországról.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár Pál régenshercegnek atyja elhunyt alkalmából részvételt fejezte ki.

(LONDON.) VI. György király tegnap kihallgatáson fogadta lord Halifax külügyminisztert és vele hosszú megbeszélést folytatott.

(BUDAPEST.) A tőzsde tegnap jól tartott irányzattal nyitott, de az üzletmenet a kevés vételkedv miatt a zártnál erősen lelanyhult.

(LONDON.) A városi tanács rendeletére minden középületet megvizsgálnak abból a célból, hogy légvédelmi szempontból megóvhatók-e és ha nem, akkor átépítik azokat.

(VARSO.) A lengyel sajtó szerint a legfeljebb szovjet intézőbizottság elhatározta a GPU újból átszervezését.

(VARSO.) Blücher marsall sorsát illetőleg még mindig több iradás van forgalomban. Ezek közül az egyik szerint a marsall már néhány hete a lubljani börtön foglya, a másik úgy híreszteli, hogy Blücher már nincs az élők sorában.

(BUDAPEST.) Horthy kormányzó tegnap kihallgatáson fogadta az új jugoszláv követet, aki bemutatatta megbízólevelét.

(PRAGA.) A prágai rendőrség tegnap nagy razziát rendezett a fővárosban és ennek során több olyan emigránst tartóztatott le, akiknél egyáltalán nem találtak igazoló iratokat.

(MÜNCHEN.) A 61-ik német gyalogezredet Epp tábornok nevével nevezték el. Ebből az alkalomból az ezred díszmenetben vonult el a tábornok előtt.

(BERLIN.) A német fővárosban megnyílt a 8-ik nemzetközi fényképészeti kongresszus.

— A Cipész-szindikátus közleménye. A Cipész-szindikátus elhatározta, hogy a szakma fellendítése céljából tanfolyamot rendez. Ezt megelőzően egy hónapig tartó anatómiai tanfolyamot nyitnak, amelyen egy erre a célra kiküldött orvos a láb anatómiai ismeretét fogja előadni. Felkérjük egy cipésmestert, mint a munkásokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg ezen a Cipész Szövetkezetben, a Mihai Viteazul tér 35. szám alatt megtartandó tanfolyamon. A tanfolyam már e héten kezdetét veszi. Érdeklődni a Szindikátus helyiségében lehet. Ugyancsak felhívja a Szindikátus a cipésmesterek figyelmét arra, hogy gazdasági érdekeik védelmére, minél számosabban lépjenek be a szindikátus keretei közé, mert csak ilyen szakmai tömörülésben lehet erő és csak az egyesülés adhatja meg azokat a védelmi intézkedéseket, amelyek a cipész ipar fellendítéséhez feltétlenül szükségesek. A jelenleg folyamatban levő szindikátusi törvény is igyekszik az iparosokat szakmaiak szerint egy táborba tömöríteni. De ezen kívül is bármilyen fontosabb ügyekben, például a betegségyőzölés vagy bíróságoknál, csak úgy tudják érdekeiket kellőképpen megvédeni, ha a szindikátusaiak erősek és az egész szakmát felölelik. Így tehát minden cipésznek egyéni érdeke is, hogy a szindikátusba belépjen. (p. 1.)

Kun Mátyás Fia R. T.

Cluj, Calea Marechal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyrabecsült megrendelőink szolgálatára. — Speciálisítunk vagyunk: acélárúkbak, látszerészeti, berotva-köszörlésben, orvosi műszerek javításában.

Srima alpacca

evőeszközök feltűnő olcsó áron!

Seke - sport

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kerületi szövetség folyó hó 21-én, pénteken este fél 8 órakor a szövetség helyiségében rendes ülést tart, melyre kéri az összes tagok pontos megjelenését.

Unirea Zilah—Iris Kolozsvár barátságos mérkőzés lesz vasárnap Zilahon a Takácpályán, melynek keretében fogja átadni az Iris az Unirea részére készült porcellánkupát.

Sársaság

0 A kolozsvári szentpéterei Kolping folyó hó 22-én, szombaton este a Mészáros Szövetség helyiségében (Anton Pan-ucca 12.) 9 órai kezdettel táncestélyt rendez, melyre ezúton is szeretettel hívja meg jövevőit és pártolóit. A rendezőség.

0 Daloshangverseny a Monostori uti ref. templomban. A Monostor uti Ref. Dalkör 1938. október 23-án tartja díjavadó ünnepélyét délután 6 órai kezdettel a monostori ref. templomban, melyen a következő műsort adják elő: Előfőhász, gyülekezeti ének, ima és bibliavivás, tartja Deák Ferenc díszelnök-lelkész, énekel a Monostori Ref. Dalkör, prédikáció, énekel a Kálvin Dalkör, szaval Sebessi Péter IV. el. oszt. tanuló, Hegedű-szóló, előadja Gerson Béla, harmoniumon kíséri Máthé Ákos, áldás és gyülekezeti ének. Mindenkit szívesen lát a vezetőség.

Munkás mozgóban!

Ma: 3, 6 és 9 órakor: Három sláger. Egy helyár.

AZ ELTÖRZÍTOTT

Csak erős idegzetűeknek. Fősz.: Boris Karloff és Lugosi Béla.

Büntény a cirkuszban

Warner Oland legjobb filmje. (Charlie Chan.)

A szétfeszített álmok

Orosz filmsláger. Tanc, balalajka és kórus. Fősz.: Olga Lóror és R. Galaroff.

Dr. Bornemisa polgármester tevékenyen dolgozik a város érdekeiért

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Munkatársunk felkereste dr. Bornemisa Sebastian polgármestert és felhívta figyelmét a Török vágástól a Donat ut végéig terjedő utszakasznak súlyosan elhanyagolt állapotára. Elmondottuk, hogy személyesen mentünk ki autóbusszal a Donát ut végéig és bizony ez az utrészen egyenesen életveszélyes az autóbusszal való közlekedésre. Egymást követik az uttesten fekvő hatalmas lyukak, amelyeket a sofőrök a legnagyobb ügyességgel sem tudnak kikerülni. A polgármester érdeklődéssel hallgatta panaszukat és ígéretet tett, hogy azonnal érintkezésbe lép a mérnöki hivattal és a kérdéses utszakaszt néhány napon belül kijavítják, illetve a tátongó lyukakat kövekkel kitöltik. Ez az elrendezés azonban csak ideiglenes, mert tervbe vettük a Donát utnak gránitkockákkal való kikövezését, amely a mérnöki hivatal jövő évi programjába van felvéve. Ugyanakkor a Fántánelei ucca megjavítását és kavics-

csal való kitöltését is tervbe vették. A polgármester ezen választát nagy megnyugvással vettük tudomásul és ezúton hozzuk az e környéken lakó polgárok tudomására.

A polgármester egyébként tegnap reggel két rendőr és egy piaci ellenőr kíséretében felülvizsgálta a Mihai Viteazul téren levő zöldségárusokat. Megütőzéssel tapasztalta, hogy ezek az árusok mellőzik az árdragítási törvényben előírt azon alakiságot, hogy áruikra kiírják az árakat. Emiatt nagyszámu kihágási jegyzőkönyvet is vététt fel és mindazok ellen megindítják az eljárást akiknek áruik nem voltak könnyen láthatóan ártáblákkal megjelölve.

A polgármester ugyanis megengedhetetlennek tartja, hogy a piacon személyek szerint más és más árakat kérjenek és ezáltal mintesv szerencsejáték legyen, hogy ki milyen áron tudja ugyanazon árut beszerezni.

(p.)

Súlyosan elítélte a törvényszék a kegyetlenkedő frátai rablótámadókat

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ebben az évben a román husvét nagypéntekjén történt, hogy Baci Alexandru Fráta községi gazdálkodó házába három ismeretlen paraszt állított be Szállást kértek, mire a gazda sajnálkozással jelentette ki, hogy adna szállást de két gyermeke van és felesége, akiknek a hely így is alig elég. A másik pillanatban az egyik szállástkérő előugrott és rákiáltott a gazdára: „Pénz kell és nem szállás, elő a pénzzel, pénzt, vagy életet”, de még be sem fejezte, amikor egy bunkósbottal fejbe sújtotta Baciú gazdát. A másik két társa időközben előlotta a kijárást és a támadó most az asszonyra vetette magát akit fojtogatott és megöléssel fenyegetett meg, ha nem vallja be, hogy hol rejtgetik a pénzt. Az asszony a másik szobába vezette támadóját és itt átadott neki 28 ezer lej. Ez alatt a másik két rabló az eszméletlen gazdára pokrócot borítottak és így tovább ütlegettek. Amikor a pénz a kezükben volt; leütötték a lámpát és nyomtalanul eltűntek.

A csendőri nyomozás hosszú hónapokon keresztül eredménytelen maradt, augusztus hónapban azután megállapítást nyert, hogy a rablást Margineanu Ioan, Margineanu Petru és Florea Gheorghe Puclisa alsófehérmegyei lakosok követték el. Margineanu Ioan ütötte le Baciú Alexandrut és kizozta a feleségét, Margineanu Petru ütlegette az eszméletlen gazdálkodót, míg Florea végig az ajtónál őrködött.

A rablási ügy tegnap került a helyi törvényszék negyedik Nicolae-Bársan tanácsa elé Számos tanu kihallgatása után Lani Helmut ügyész súlyos büntetést javasolt. Ezzel szemben dr. Ciugudean Marius, dr. Saragea Zamfir és dr. Munteanu Ion védőügyvédek és dr. Medrea Florian kérték az enyhítő körülmények tekintetbevételét. A törvényszék a késő déli órákban hirdette ki az ítéletet, amelyben Margineanu Ioan és Margineanu Petrut 3-3 évi, míg Florea Gheorghe 1 évi börtönrre ítélte, egyben kötelezte őket 29.000 lej kártérítés megfizetésére.

Capitol mozgó! ♦ Ma premier!

DOROTHY LAMOUR

a gyönyörű tündérleány legújabb filmje

SENORITA

A millió egy forró levegőjű déltengeri sziget, a történet hősnője: a sziget legrompásabb exotikus virága, egy szépséges, gyönyörű leány.

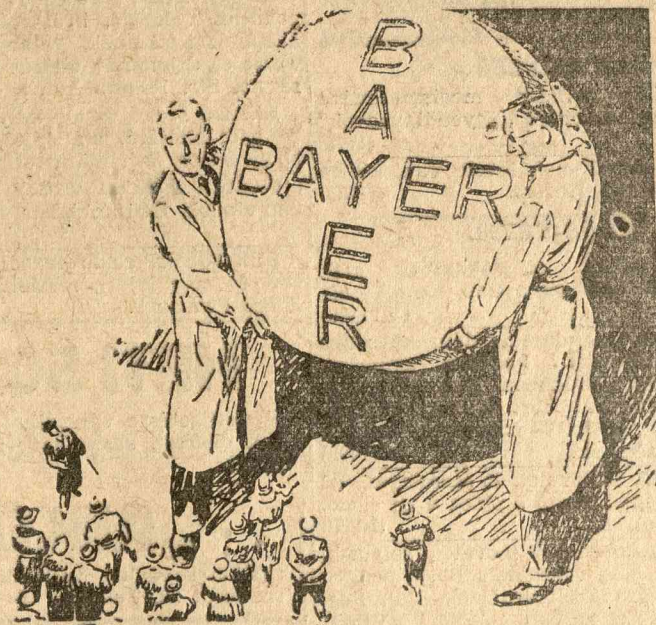
Összeszólalkoztak a hely miatt a templomban, majd egymásnak estek a templom előtt a harcias falusi asszonyok

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A máramarosi Leordina község lakói évszázadok óta érdekes népszokást honosított meg a faluban. Ez a szokás abban áll, hogy a templomban minden lakosnak, férfinak és nőnek meg van a maga helye családok szerint, egy családtagnak elhalálozásával másik kerül a helyre, megállapított sorrend és életkor szerint és a legnagyobb bűnnek számít az, ha valaki elmeri foglalni a más helyét.

Ez a nagy bűn mégis megtörtént és pedig ez év május 15-én, amikor az egyik falusi lakos szomszédközségbeli származású felesége, Palcus Mária elfoglalta Nistor Mária helyét. Tette azonban nem maradt sokáig büntetlenül. Nemsokára megérkezett a hely jogos tulajdonosa is, aki felszólította, hogy távozzék, majd pedig mikor ez nem akart a felszólításnak engedelmeskedni, alaposan oldalba lökte, amire az asszony meg-

felelő módon válaszolt. Az incidens botrányt okozott, a templomban mindenki elszörnyülködve fordult Palcus Mária felé, aki idegen falubeli asszony léteére elmerre foglalni Nistor Mária helyét. Az istentisztelet mindezek ellenére lebonyolódott, de utána a kimenetelkor Nistor Mária nekiesett Palcus Máriának, tépni kezdte a haját, ez hasonlóképpen cselekedett a templomból kijövő nép nagy örömeire.

Az incidens miatt az istentisztelet megzavarása és bántalmazás címén eljárás indult Nistor Mária ellen, akit a katonai törvényszék tegnap az enyhítő körülmények tekintetbe vételével és az ottani népszokások alapos áttanulmányozása után, amely a vádlottnak adott igazságot, mindössze 500 lej pénzbüntetésre ítélte.

Lassa végre mindenki!

Minden Aspirin-tablettába bele van vésve a Bayer-kereszt. Ügyeljen erre a jelre saját érdekében. Utasítson vissza minden utánzatot, vagy pótlékot, mert ezekkel csak árthat magának.

ASPIRIN

VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTEL.

57 millió lejes devizacsalást leplezték le Bukovina fővárosában

Bűnügyi zárlatot rendeltek el a Warwag és a Spiegel ládaru-gyár egész vagyonára

(CERNAUTI-CSENOVIC.) A hatósági közegek nagyarányú deviza csalást leplezték le, amelynek elkövetői a Warwag és a Spiegel ládaru-gyár tulajdonosai ellen megindították az eljárást. A Nemzeti Bank megbízásából Stan vezérfelügyelő folytatta le a vizsgálatot az iparvállalatnál megfelelő hatósági segédlettel és a vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a cég ötvenmillió lejjel károsította meg a Nemzeti Bankot, hétmillió lejjel pedig az államkincstárt. Az iparvállalat ládákat készített a narancsszállítás céljaira és ezeket a ládákat Palesztinába szállította. A kivitt ládákról kiállított számokban magasabb árat tüntettek fel, mint amennyit a megrendelő a narancs-

szállításához szükséges ládákért tényleg fizettek. Ily módon minden egyes kivitt szállítmánynál ötezer angol font volt a Warwag és Spiegel cég meg nem engedett haszna, a tiltott művelethől származó devizatazárlet pedig dupla áron értékesítették a fekete tőzsdén.

A megállapítások alapján a súlyos szabálytalanságok kiderítése után bűnügyi zárlatot rendeltek el a cég egész vagyonára és lefoglalták a galati és a constancai kikötőkben azokat a kivitt szállítmányokat is, amelyek már éppen utba indításukat várták. A hatóságok széles körben folytatják a nagyarányú devizacsalás ügyében a vizsgálatot.

—o—

Országos kongresszus összehívását sürgetik a vasmunkások az új szakszervezeti törvény rendelkezéseinek letárgyalására

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Jelentették, hogy a hivatalos lap október 12-iki számában megjelent a Ralea munkaügyi miniszter által készített új szakszervezeti törvény, amely teljesen új alapokra helyezi a munkások szakmai érdekvédelmét. Az új törvény kéthónapi időt adott a jelenleg működő szakszervezeteknek, hogy az új rendelkezéseknek megfelelően átszerveződjenek. Ezalatt megjelenik a törvény végrehajtási utasítása is, amely részletes tájékoztatót ad arra nézve, hogy a törvény alapján az egyes szakmai csoportok melyik szakszervezet kebelében fognak majd működni.

Bár a törvény már napvilágot látott és nagy vonásokban leszögezi az új szakszervezetek irányelveit, mégis még mindig nagy bizonytalanság uralkodik a munkásság körében a jövőt illetően. Nem titok hogy a munkásság igényeit nem elégíti ki az új törvény egyes rendelkezése és erre nézve a végrehajtási utasítás megnyugtató rendelkezéseit várják.

Az új szakszervezeti törvénnyel kapcsolatban tegnap egyébként a vasmunkások szervezetének vezetője az üzemek

bizalmiférfiainak bevonásával értekezletet tartott. Megállapították, hogy az új törvény nem elégíti ki a munkásságot és annak egyes intézkedését sérelmesnek találják. Eppen ezért az értekezleten kimondották, hogy emlékiratban kérik a bucaresti szakszervezeti tanácsot, hogy az új törvénnyel kapcsolatban hívjon össze országos kongresszust, amelyen tárgyalják le az új helyzetet és foglaljon állást a kérdésben.

Valószínű, hogy a munkások akciójához a többi szakmai szervezetek is csatlakoznak annak érdekében, hogy a törvénnyel kapcsolatban a munkásság egységesen szögezze le álláspontját.

— Új repülési világrekord. Stuttgartból jelentik: Helmut Kalkstein, a Klemm művek pilótafőnöke egy könnyű típusú Klemm-féle repülőgépen új világrekordot állított fel, amennyiben 8350 méter magasságba emelkedett, mintegy 1000 méterrel döntve meg az eddig Franciaország által tartott rekordot.

—o—

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

FÜGGETLEN urilány megismerkedne finomlelkű uriemberrel. „Egyedül vagyok” jelígre. (1778)

„Születi esküvő”-nek levele van, kérem sürgősen átvenni. Három. (1783)

ADÁS-VÉTEL

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (VT1349)

AZ ujonnan átrendezett üzletünkben **dus választék órákban, briliáns, gyémánt, arany és ezüstművekben. Nagy árszállítás. Aranyfogakat, tört ékszereket napi áron veszünk. ORLOW** óra és ékszerüzlet, főpostával szemben. (1433)

AUTÓBUSZ Chevrolet, 15 személyes, teljesen üzemképes, rádió 3 plusz 1 új eladó. Str. Ciocârlii 14. (N280)

SZEBBNÉL-szébb női szövetek, selymek, diffinek, flanelek, vásznak, zefírek, pongyola és ruhamaradékok érkeztek. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V1572)

ELADÓ családi ház 1000 négyzetméter területen. C. Decebal eljén 1.500.000 lej. Cim a kiadóban. (1556)

YOST írógép eladó. Cim a kiadóban. (1584)

ELADÓ modern új emeletes villa. Str. Gruia 10. (Str. Elisabeta mellett.) (1645)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók és gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából. Kerek Domb fölött. Ért.: dr. Odestianu Alexandru ügyvédnél, Cluj, Str. Reg. Maria 48. (1661)

MOTORKERÉKPÁR 500 köbcentis, kitűnő állapotban eladó. Berey Rezső, Cluj, C. Reg. Ferdinand 66. Értekezni lehet Str. Gojdu 9. számmal szemben, Marianum hátsó bejárat. d. u. 6 órától. (1666)

MEGÉRKEZTEK AZ ÚJABB

kabátzövetek, pizsamaflanelék és diffin maradékok. Str. Măloasă 19. Sámuel. (1670)

EGY jó állapotban levő favágógép eladó. Str. Budai Deleanu 4. (1574)

BOROSHORDÓK és cross teafőzők eladók. Cal. Reg. Ferdinand 82. (T1452)

HÁLÓSZOBA és különböző butorok eladók. Reg. Ferdinand 67. (1737)

ELADÓ Tonet szalonkészlet (divány, 2 fotel, 4 szék, 2 hajlított szék, 2 asztal), 2 tükör kombinált szekrény, 1 íróasztal, valódi Bösendorfer rövid, fekete zongora, csolnakos varrógép, hintaszék, stb. Cim a kiadóban. (1738)

KERESTETIK szecsavágó gép járgánnyal, vagy motorral jó, használható állapotban. Cim a kiadóban. (1709)

VESEK használható állapotban levő káposztás hordót. P. Mihai Viteazul 36. Cris-tea. (1722)

FÜRDŐKÁD öntöttvasból, jó állapotban levő eladó. Str. Elisabeta 14. (N331)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. (N322)

VÁGÓGÉPET keresünk száraz növények vágására. Siculia RT. Mar. Foch 43. (1742)

ELADÓ excender prés, kompresszor 16.5-es villanymotor, abrichter, rotfuvó. Str. Negru Vodă 1. (T1455)

ELADÓ házhelyek Someseni és Bulgária telepen. Ért.: dr. Mircea Georgescu ügyvéd. Str. Băii 21. Tel.: 13-09. (1757)

ÁLLOMÁSHOZ közel eladó két szoba, konyha, spisz 75.000. Str. Doinei 5. (1744)

KERESÜNK megvételre jókarban levő Zepher kályhát. Adam férfitudat, P. Unirii 15. (1755)

ÚJ modern vaskályha eladó. Érdeklődni Str. Iuliu Maniu 6., házfelügyelőnél. (1759)

ELADÓ 2 rézagy, 2 réz éjjeliszekrénnel és egy rézmosdó márványlappal, gyermekágy új matraccal, gyermekasztalka 2 székekkel, antik komód szekreterrel. Str. Dima (Minorita) 1. I. 4. (1761)

LEGHORN tyukok, jércék, ivarérett angora nyulak eladók. Str. Pop de Băsești 14. (1762)

MEGVESZÉK egy karikahajós női varrógépet. Str. Masiniștilor 40. (1765)

MELY gyermekkosci eladó. Értekezni: Str. Carpaților 16. (1769)

PIANINO kitűnő tízezer lejért eladó. Sternberg Comisionál. Str. Regina Maria 29. szám. (N 329)

ELADÓ többféle nagyságú cséplők és motorok. Közvetítő díjazok. Ijjes, Agihres, Jud. Cluj. (V 1770)

KÉT majdnem új gyerekágy matraccal egyenként is eladó. Str. Chinez 2-a., emelet. Megtekinthető délelőtt 12-ig. (1779)

FÜGGÖNYÖK, abroszok, a legújabb divatu poantles velencei, brüsszeli csipke összeállítások készülnek, valamint előnyomtatások és díjmentes tanítás a Salon Mimosában. Str. Regina Maria 49. (1758)

ELADÓ szobor vasaló-kályha, főzőkemen-ce, padlásteljáró, istállóajtó, ajtó, ablakok Nagy Lajos, Str. Mărăsești 44. (1788)

ÓCSKA ruhákat veszek, dus választékban eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1784)

SÜRGŐSEN eladó házhely villanegyedben 45 ezer lejért, részletre is. Érd.: Str. Amos Fráncu 9. (1821)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női 1.-a cipőket, sosonokat és gyermekcipőket

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memorandului 25. Telefon: 18-25.

REKAMIEREK, Schröber fotelek, hencserek, női csolnakos, jó varrógép, fehér 3-as szekrény olcsón eladók. Str. Dogariilor 3., Szabó. (1819)

MADERN diófa teleháló eladó. C. M. Foch 31. asztalosműhely. (1820)

ELADÓ söröspult, berendezés, forgó vitrin, mérleg. Buna bácsi bodega. Str. Vla-huța. (1814)

MODERN szép dióháló olcsón eladók. C. Reg. Ferdinand 65. asztalosnál. (1813)

ELADÓ szoba, konyha, betonpince 9 m. széles 53 hosszú és hálóberendezés. Str. Maramuresului 62. (1809)

VEGYÉSZETI műhely berendezéssel áru készlettel, receptekkel eladó. Cim a kiadóban. (1808)

CSISZOLT belga tükör új 80x160 cm. gramafon „Pick-Up” eladó. Ciurea 2. (Be-jarat Sagunából.) (N348)

JÓKARBAN levő egylovas stráfszerket megvételre keresünk. Cim: Str. Iorga 2. Tutungeria. (345)

HÁLÓSZOBA berendezés olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt Str. Bădescu 4. (N338)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Hívásra házhoz is megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (1836)

ELADÓ jókarban levő szalon 4 drb. fotel plüssel bevonva, 1 dr. 5x4 méteres min-tás szőnyeg. Egyetem főgépésznél. (1798)

ELADÓ plüss sezlontakaró, kicsi jég-szekrény, szalagarnitúra. Str. Avram Iancu 24., szuterin, vaskapu. (1796)

MEGVÉTELRE keresek új, vagy alig használt 3-5 tonnás teherautót. Rimóczi szállító. P. Gării 9. (1795)

ZONGORA, rövid, kitűnő karban olcsón eladó. Ért.: Schlathau, Str. P. Maior. 13. (1792)

ÁLLÁST KERES

FIATAL gyermektelen sófför házaspár állást keres. Cim: Str. Baron L. Pop 7. sz. (1704)

ÁPOLÓNÓ beteg mellé vidékre is menne Ajánlatot „Szakképzett” jelígre a kiadó-hivatalba. (1777)

ÁLLÁST KAPHAT

KERESEK délutánra 6 éves fiam mellé németül, románul beszélő kisasszonyt. Cim Deutsch, Str. Creangă 2-c. (1710)

JÓLFŐZŐ nő felvétetik vendéglőbe. Cal. Moșilor 6. (N327)

VASKERESKEDŐSEGÉDET, aki teljes szakképzettséggel bír, felveszek. Frankl vaskereskedés, Cluj. (1747)

Nyomdász tanulóknak 4 középiskolát vég-zett fiut felveszünk. Str. Livezii 4. (1774)

IDŐSEBB német kisasszony esetleg asz-szony, ki a háztartásban is segítene, keres-tetik 5 éves kisfiu mellé. Str. A. Muresan 11., I. emelet. (1768)

JÓ bizonyítványu mindenesleányt kere-sek azonnalra, vagy elsejére. Str. A. Mu-resan 43. (1782)

KIFUTÓLEÁNYT fizetéssel felveszünk. Sigmondné női kalapüzlete. Str. Matea 5. (1811)

FIATAL asztalossegédet felveszek. Je-lentkezni „Premier” gyermekkosci üzennél Str. Anton Pan 6. (T1458)

ROMÁNUL jól beszélő gyakornok kis-asszonyt felveszünk Petres et Pollák. P. Unirii 21. (T1459)

KIFUTÓLEÁNY fizetéssel felvesz azon-nal „Speranța” kalapüzlet. Str. Matei 2. (N350)

SZERÉNYIGÉNYŰ kiszolgálónő felvéte-tik, ki számolni tud és a román nyelvet per-fekt beszéli. Restaurant Ana Pop Óvár, Victoria szálloda mellett. (T1457)

HÁZMESTERNEK gyermektelen ház-as-párt felveszünk. Cim a kiadóban. (1786)

CUKRASZTANULÓT felveszek. Kemény cukrászda, Str. Iorga 5. (N347)

ÜGYES fiut tanulóknak felvesz Coafor Halászi Str. Barițiu 8. (1833)

BEJÁRÓNÓT keresek egész napra kifő-zésbe azonnalra. Pappné, P. Unirii 20. (N349)

CSOMAGOLÁSBAN gyakorlott munkást keresünk. Mechanikai munkához értők előnyben. Cal. Reg. Ferdinand 75., raktár. (1800)

KIFUTÓFIUT azonnal felveszünk. „Cor-vinus” géposztály, Cal. Reg. Ferdinand 62. (1797)

KÜLÖNFÉLEK

POLOSKARTÁST legbiztosabb eljárás-sal eszközöl autorizált vegyész-mérnöki ve-zetés alatt álló Paragáz-osztályunk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” laboratórium, Str. Cons. Național 3. (Főposta mögött.) Tele-fon: 35-01. (N264)

TÜZIFA minden rendű olcsón megren-delhető Primaria-trafficban. Telefon: 1178. (1388)

VARRÓGÉPET kölcsönképpen keresek „Albitex” fehérneműszalon. Reg. Ferdinand 5. I. em. (N332)

SZÖRME munkát meglepő olcsó árban Nagy szücsnél, egyetem mellett, Select mozi udvarán. (N320)

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nye-rünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA

HÖLGYFOD-RÁSZ-SZALON
C. REG FERD.
30.

Hajfestés választékos szí-nekben, viz-, vasondolá-lás, női hajvágás és ma-nikűr. Olajpakolás gőz-párolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

„MISS NIGHIDEA” grafológusnő első alkalommal érkezett városunkba, aki az írás alapján megmond mindent. Akárki meggyőződhetik képességéről csak 7 lejjel. Csinál speciális konzultációkat is, ahol el-mond mindent. Ellenésében visszaadja a pénz-t. Fogad Piața Mihai Viteazul 20. sz., az udvarban. (1789)

FRANCIA, olasz, német oktatás, vagy konverzáció. Levelet Delort Peiellenál, Str. Saguna 13. (1766)

AZ a becsületes megtaláló, aki 19-én, szer-dán este fél 9 órakor a Central Hotel előtti autóbusz megállónál elveszett fekete szőr-megalért megtalálta, kérik adják le Str. Memorandului 1. I. em., ahol jutalom-ban részesül. (N339)

BŐRKABÁTOKAT méret után készit szakember javit és fest garancia mellett legjobban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Fer-dinand 10. Gólyával szemben. (1806)

KÖZÉPISKOLÁSOK, elemisták korepetá-lását vállalom. Román, francia, angol és számtant is tanítok. Cal. Reg. Ferdinand 93 földszint 2. ajtó. (1791)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ azonnalra 2 szobás, fürdőszo-bás, parkettes lakás. Str. Gen. Mosoiu 20. alatt. (1230)

KIADÓ sarokházban szép nagy üzlethelyi-ség, szoba, konyha lakással. Ugyanott egy kisebb üzlethelyiség, Str. Pietroasă 30. (1685)

KIADÓ 2 szoba, konyha és mellékhelyi-ségek külön épületben nov. 1-re. Str. Du-bálarilor 5. (T1450)

KIADÓ 2 szoba, konyha mellékhelyisé-gek, egészséges lakás november 1-ére havi 1200 lej. Str. Grigorescu 57. (1641)

BUTOROZOTT szoba teljesen különbe-járatu, állandó lakónak november 1-ére kiadó. Cal. Moșilor 81. (1644)

KÉT szoba, konyha, elő és fürdőszobás lakás nov. 1-re kiadó. Cal. Reg. Ferd. 29. Megtekinthető d. u. 4-7-ig. (1688)

MODERN garzonlakás elsejére kiadó. Str. Grigorescu 21. Mánn. (1336)

KÜLÖN telek kiadó. Szoba, konyha, Str. Pelagia Rosu 4. (1723)

Az évad első operett-ujdonsága: Nem lesznek hálátlan

Remek humoru, ötletes, friss, fordula-tos, izlésesen csipős szöveg.

Pattogó, modern, fülbemászó mu-zsika!

Pobbnál-jobb táncok tangók, foxtrot-tok, slow-foxok, stb.

2 SZOBA, konyha és fél telekkel a Str. Macavei 4. alatt kiadó. (1726)

KÖZPONTBAN kiadó egy szoba, vizkagylóval. Baron Pop 9. (N311)

EGY nagy szuterin szoba vizvezetékekkel kiadó. Str. Gh. Barițiu 4. (1780)

KÜLÖN telken nagy kertes 1 szoba, kamra kiadó havi egyszáz. Értekezni Albu vendéglő, Colonia Măiesten. (1780)

DERMATA közelében 2 szobás fürdőszo-bás lakás november 1-ére kiadó. Str. Pa-ris 38. (1787)

KIADÓ 6 lónak istálló, vagy tehénnek. Str. Gh. Lazar 25. (1810)

1 szobás, komfortos, modern lakás nov. 1-re kiadó. Str. Popa Fărcas 12. Tisztviselő telep. Bővebbet Nagynál, Cal. Mar. Foch 1. (1805)

SZOBA, konyha, előszoba kiadó. Str. Ra-dulescu 83. (1799)

KERTES villában nagy szoba, fürdőszoba előszobás lakás kiadó. Str. Gojdu 9. (1793)

KÉT szobás, összkomfortos, kertés villa nov. 1-re kiadó. Str. Iulian Pop 1. (1794)

JOBB iparos leány, vagy asszony lakó-társnőt keresek az állomás környéken. Ért.: Str. Massaryk 21. (1825)

ÜRES szoba, fürdőszoba használatlalt nov. 1-re kiadó. Str. Massaryk 7. (N346)

FÖLDSZINTI szép szobák vizkagylóval főposta mellett kiadók. Str. Cons. Național 3. (N343)

ÜZLETHELYISÉG központban, nagyon forgalmas helyen, olcsón kiadó. Érd.: Str. Cons. Național 3. (N342)

KÜLÖN bejárattal butorozott szoba, für-dőszobával kiadó. Str. Elisabeta 4. sz. (1826)

LAKÁST KERES

NOVEMBER 1-ére keresek 3 szobás ösz-komfortos lakást, külön telken előnyben. Ajánlatokat „Sürgős” jelígre a kiadóba kérek. (1767)

Színház

Péntek fél 9: **Nem lesznek hálátlan.** (Szi-lági László és Márkus Alfréd több, mint 100 előadást megért nagysikerű zenés vígjátéka. Rendező Gróf László, fősz.: Krémer Manci, Sándor Stefi, Je-nei János, Tompa sándor, Gróf László, Fülöp Sándor stb. stb. Vezényel: Schreiber Alajos. A teljesen új diszleteket Rajnai Sándor tervezte. (Premier bérlet 3. szám.)

Szombat d. u. 4: **Liliomfi.** (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére.)

Este 9: **Nem lesznek hálátlan.** (Rendes bérlet 3. szám.)

Vasárnap d. u. 3: **Bors István.** (Hunyadi Sándor nagysikerű vígjátékának első olcsó helyáras előadása.)

d. u. 6: **Kék róka.**

este 9: **Nem lesznek hálátlan.** (Harmad-szer.)

Hétfő fél 9: **Nem lesznek hálátlan.** (Negyed-szer.)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: Dorothy La-mour, a gyönyörű, tündérszépű film színésznő legújabb filmje: „Senorita”. A film előtt Miklós Maus.

EDISON MOZGÓ: I. London terror alatt, a legcsodálatosabb film Fritz Kortner-rel és Charles Farrellel. II. Sherlock és Holmes, William Powellel és Ginger Rogerssel. III-IV Híradó és Miklós Maus. Jón: Shirley Temple és Tarzan.

MUNKÁS MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9. Három sláger, egy helyár. I. Az eltorzított. Iz-galmas rémdráma, csak erős idegze-tűeknek. Fősz.: Boris Karloff és Lugosi Béla. II. Büntény a cirkuszban. (Char-lie Chan.) Büntényi dráma. Fősz.: War-ner Oland. III. A szétfeszített álmok. Orosz film, tánc, balalajka ének és kó-rus. Fősz.: Olga Low és R. Galaroff. A vasárnapi előadásokon visszamaradás nincs.

ROYAL MOZGÓ: Premier: „Az erődít-mény” (Blocada.) Fősz.: Madeleine Ca-rol és Henry Fonda. Számozott jegyek. Telefon: 37-05.

SELECT MOZGÓ: Ujjé a hegyekben nagy szerű. Vigjáték, fősz.: Stan és Bran vi-lághírű komikusok.

URANIA MOZGÓ: Általános közki-vánatra: Rácsnélküli börtön, fősz.: Corinne Lu-chaire, Annie Ducaux és Roger Duchesne.

Pazar kiállítás, ujszerű világítási ha-tások!

Elsőrendű szereposztás, gondos rende-zés, minden ízében kicsiszolt előadás: ez a

NEM LESZNEK HÁLÁTLAN

Hirek

NAPTAR. 1938. Október 22, Szombat.
Róm. kat.: Kordula. Prot.: Hermine.
Ort.: Sf. Pár. Averchine. Izr.: 27
Tisri, Sabbath.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTET!

NAGY VESZÉLYBEN

— „Esküszöm, soha nem eszem többé halat.”

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Folyó évi október 22-én, szombaton reggeltől október 29-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjleli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, General Marechal Foch-ut; Holicska, Motilor-ut (Eminescu-ucca sarok).

— **Időjárásjelentés.** A bucaresti időjárásutató intézet jelentése: Hőmérsékletcsökkenés, gyengébb esők, különösen az ország déli részein és a hegyi vidékeken.

— **JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT** Rozák bőruzetben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— **L. Mihály Barna új könyve.** L. Mihály Barna, az ismert nevű fiatal székeszarmazású költő „Fenyő a hegytetőn” címmel új tartalmas verseskötvetet jelentetett meg.

— **Veszedelemes leánykereskedőt tartóztatott le a bukaresti rendőrség.** Bukarestből jelentik: A Tardi-étteremben tegnap egy ismert nevű leánykereskedő társaságban egy fiatal, 15 éves diáklány jelent meg. Ez a tény felkeltette a hatóságok figyelmét megindították a vizsgálatot és megállapították, hogy az illető, akinek nevét a nyomozás érdekében titokban tartják, széleskörű leánykereskedelmi tevékenységet végez. Az ügyből kifolyólag még szenzációs fejlemények várhatók.

— **MEGHALT FIANU.** Bucarestből jelentik: Az ungheni nagy visszaélésekbe belekeveredett Fianu volt miniszteriumi igazgató, aki öngyilkos lett, tegnap a kórházban belehalt sérüléseibe. Az ügyészség a vele kapcsolatos iratokat a szükséges vagyonellenőrzés lefolytatása végett az illetékes bizottsághoz juttatta el.

— **Feltalálták Amerikában a zsugorodó szövetet.** Neyworkból jelentik: Az Egyesült Államok hadseregének kísérleti laboratóriumában kétféle kutatás után feltalálták a nem zsugorodó szövetet. Az új szövetből készült egyenruhák több órai áztatás után sem zsugorodnak.

— **A belga király Londonban.** Brüsszelből jelentik: III. Lipót belga király a piemonti hercegnő kíséretében tegnap reggel Angliába utazott. Az uralkodó és nővére néhány napot időznek az angol fővárosban.

Családi jelenet után főbelötte magát egy budapesti tisztviselő

(BUDAPEST.) Rejtélyes háttérű tragédia játszódott le mára virradó hajnalon az Erzsébet királyné-ut 105. sz. bérházában. Az egyik lakásban lakik Vad Sándor 36 éves BSzKRT-tisztviselő a feleségével. A hajnali órákban vadék szomszédja arra lett figyelmes, hogy a házaspár lakásából hangos veszekedés hallatszik ki. Néhány perc múlva csengettek a szomszéd lakásnak ajtaján s mikor az kinyitotta az ajtót, pizsamában, feldúlt állapotban ott találta Vad Sándornét a folyosón.

— Nem maradok együtt a férjemmel tovább — mondotta elkeseredetten az asszony. — Könyörgöm — folytatta izgatottan — vegyenek védelmükbe és kísérjenek haza a szüleimhez...

Vad Sándornét leültették, isvekezték megnyugtatták és később a szomszéd átment Vadék lakásába, hogy beszéljen

a tisztviselővel. Az ajtó tárva-nyitva állott, látszólag senki sem tartózkodott a lakásban. A bérházból azonban nem látták eltávozni a tisztviselőt és ezért a villa lakói később még egyszer átkutatták a kétszobás lakást. Amikor bevitették az egyik mellékhelyiségbe, ott találták a BSzKRT-tisztviselőt, kezében revolverrel, vértől borítva. A mentők nem tudtak segíteni már a fiatalemberen, aki halántékán lötte magát Frommer-pisztolyával. Semmiféle bucsulevelet nem találtak a lakásban. A házaspár, az asszony vallomása szerint valami jelentéktelen dolgon különbözött össze. Az eddigi jelek szerint Vad Sándor idegrohamában követte el végzetes tettet. A halálos végű családi dráma ügyében megindult a nyomozás.

— **JOBBAN VAN KEMAL ATATÜRK.** Isztambuli híradás szerint a török államfő egészségi állapota lényegesebb javulást mutat. Az ideggyengeségi tünetek megszűntek és a közérzet is meg lehetőséggel javult. A kormány vezetésébe még mindig a beteg államfő ágya körül tartózkodnak.

— **Letartóztatások Koppenhágában.** Koppenhágából jelentik: A dán nemzeti szociálista párt számos tagját, köztük több vezetőjét is letartóztatta a rendőrség, azzal a váddal, hogy a zsidó ügyekkel kapcsolatosan számos koppenhágai lakostól jelentős összegű pénzt erőszakoltak ki.

— **Elitelték a salzburgi szerzeteseket.** salzburgi szerzetesrend 16 tagját a fennálló renddel szembeni engedetlenség miatt 10 naptól 1 hónapig terjedő elzárással büntették. Az elitelt szerzetesek az ítéletet felebbbítés nélkül tudomásul vették.

— **Anglia két-háromszáz német és osztrák menekültet fogad be.** Londonból jelentik: A minisztertanács kimondotta, hogy Anglia 200—300 olyan német, vagy osztrák menekültnek ad helyet, akik az Anschluss után Csehszlovákiába menekültek és akiknek Csehszlovákia nem adhat többé menedéket.

— **Lepra-injekció tudományos célokra.** Kairóból jelentik: Az elmúlt napokban Kairóban a lepraorvosok világkongresszusa ülésezett. Az ülés legnagyobb szenzációja Sokrat Jagondaki dr. főorvos. Hallgatóságát valósággal elképesztette azzal a bejelentéssel, hogy a fiatal tudós nemrégiben önmagát fertőzte meg egy leprainjekcióval, hogy a szörnyű korjelenségeit sajátmagán észlelhesse és tanulmányozhassa. Szerinte a ma még gyógyíthatatlannak hitt leprát le fogja küzdeni egy új vegyi találmányával. Jagondaki bejelentette azt a kívánságát is, hogy adjanak neki módot a betegség valamennyi tünetének minél bőségebb közlésére. Állítólag a legtöbb angol napilap örömmel ajánlotta fel hasábjait erre a célra.

— **Majdnem csődbe ment a montecarlói játékkaszinó.** Nizzából jelentik: A francia rendőrség tizedikén titokban le tartóztatott öt személyt, akik közül három a montecarlói játékkaszinó alkalmi zottjai voltak és mint játékeztetők, két polgári személlyel cinkosságban egész nyáron át napi százezer frank kárt okoztak gazdáiknak. A játékeztetők trükkje az volt, hogy akár nyertek cinkosaik, akár nem, óriási zsetontömeget toltak eléjük oly gyorsan, hogy munkájukat senki sem tudta figyelemmel kísérni. Ily módon hat hónap alatt sokmillió frankkal károsították meg a bankot, amely szeptemberben már majdnem bezárta tüzeit. A detektív, aki a csalókat lelepte, százezer frank jutalmat kapott.

— **Zsidótelepítés Melville szigetén.** Sidneyből közlik: A zsidó menekültek ausztráliai letelepedésének problémája élénken foglalkoztatja Ausztrália gazdasági vezető köreit. Crausie, egyik legtekintélyesebb gazdasági szakembere ennek a kérdésnek. Legutóbb kifejtette, hogy 10 millió font költséggel meg volna valósítható az a terv, hogy a Darwin-től északra fekvő Melville-szigeten 100.000 zsidót lehetne letelepíteni. Ez a terv Ausztrália számára is előnyökkel jelentene, mert a szigetet flottabázissá lehetne kiépíteni. Az első lépés a terv megvalósítására az volna, hogy egy évre lekötne a szigeten a földbérleti jogot s egy társaságot alapítanának, mely a gazdasági viszonyokat a helyszínen tanulmányozza. Mint hírlík, számos zsidó szervezet és pénzügyi kapacitás érdeklődik a terv iránt nemcsak Ausztráliában és Európában hanem még az Egyesült Államokban is és készen állnak mutatkozni a terv megvalósításához szükséges költségek fedezésére.

— **Ez aztán házasság.** Londonból jelentik: High Wycomba templomában es küldött örök hűséget Anglia legöregebb menyasszonya, a 91 éves Ruth Mitchell a 73 éves James Burnardnak. A menyasszony hatvan, a férj ötvenévi előző házasságra tekinthet vissza, vőfélyek és nyoszolyóleányok az „ifjú pár” kortársai voltak.

Hanyatlóban van az amerikai nép — az elöregedés jelenségei miatt

(WASHINGTON.) Most adták ki az amerikai népesedési problémákkal foglalkozó bizottság jelentését, amely kiemeli, hogy az Egyesült Államok népesedési indexe 1980-ig még növekedő irányzatot mutat, attól kezdve azonban lefelé hajló ívbe megy át. A szakértők kiszámították, hogy a 20—45 év közötti emberek száma a következő négy évtizedben mindössze 6 százalékkal, ezzel szemben a 45—60 év közöttiek száma 69 százalékkal fog emelkedni. Jelenleg a lakosságnak mintegy 6 százaléka idősebb 65 évnél, 1980-ban azonban ez a rész már 15 százalékot tesz ki. Másrészt viszont a 20 évnél fiatalabb emberek száma, amely jelenleg még a lakosságnak 37 százalékát teszi ki, 1980-ban már csak 25 százalékot fog képviselni. Mindebből nyilvánvalóan következik, hogy a nemzeten belül bizonyos elöregedés tapasztalható, amely végül is a lakosság feltétlen csökkenéséhez kell, hogy vezessen. Ezt a fejlődési irányt a bizottság szerint csak a bevándorlási korlátozások egyhitéssel, vagy pedig a születési index százszázalékos emelésével lehet megakadályozni. Az amerikai nép életerője sem kimeríthetetlennek, fejezi be a jelentés, s ha az öregség föltulmulja a fiatalságot, ez azt jelenti, hogy a nép hanyatlóban van.

Hazajötték a spanyolországi olasz önkéntesek

(NÁPOLY.) (Stefani-Reuter.) Négy személy szállító hajón tegnap délelőtt futott be az a 10.000 spanyolországi olasz önkéntes, akiket négy nappal ezelőtt Cadixban hajóztak be. A lakosság a hazatért legiónistákat óriási lelkesedéssel fogadta. Az ünnepségen jelen volt Viktor Emanuel uralkodó, a piemonti herceg, Alfieri, Ciano miniszterek, Starace fasisztapárti főtitkár, továbbá a párt és a társadalom előkelőségei. A legiónisták díszmenetben vonultak el az uralkodó előtt.

(NÁPOLY.) (Stefani.) Franco tábornok főhadsegéde utján üdvözlő táviratot küldött Berti tábornokhoz az olasz legiónisták vezéréhez. Ebben a táviratban köszönetet mondott az itáliai önkéntesek hősiességéért és azért a segítségért, amelyet 18 hónapon át nyújtottak.

— **Nem vesznek fel többé új zsidó egyetemi hallgatókat Olaszországban.** Az olasz egyetemek római híradás szerint új zsidó egyetemi hallgatókat többé nem vesznek fel. Azok azonban, akik már megkezdtek tanulmányaikat, befejezhetik azokat.

— **Egyre aggodóbb az angol sajtó.** Londonból jelenti a Reuter: A brit sajtó a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban egyre aggodalmasabb hangon ír. Nagyrésze a lapoknak követeli, hogy még több katonaságot küldjenek a Szentföldre és a büntetőexpedíciók munkáját ezzel is gyorsítsák meg. Erre a Manchester Guardian szerint már azért is szükség van, mert a mai amugy is fel fordult helyzetben felesleges a kedélyek további izgatása.

— **Az Iparos Egylet Dalkara folyó hó 22-én nagy szüreti mulatságot rendez este 9 órai kezdettel P. Unirii 23. szám alatti helyiségeiben,** melyre ezúton hívja meg tisztelt tagjait és azok vendégeit a rendezőség.

— **Árzenes tömeggyilkossági per a magyar fővárosban.** Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszék tegnap kezdte meg az alsónémedi árzenes tömeggyilkossági per tárgyalását, amelynek öt vádlottja van, köztük Fazekas Pál malmunkás, aki pénzért árzent kevert az ételbe, amelyetől sógorának, Borbély Miklósnak családjából négyen meghaltak, 14-en pedig súlyosan megbetegedtek. A többi vádlottak felbújtóként szerepeltek a tárgyalások előreláthatólag két-három napig tartanak.

Megnyerő
lesz külseje, ha

Czink=

által tisztított és
festett ruhában jár

Bongodalmak egy öngyilkosság körül

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Amint annak idején megírtuk, titokzatos körülmények között vetett véget életének szeptember 22-én Berthelot-ucca 10. szám alatti lakásán Teischman Dezső 38 éves kereskedelmi ügynök. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra és a tragédia körülményei csak most, hetekkel később tisztázódtak. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a kereskedelmi ügynököt Balog László furdóalkalmazotti szerelmi háttérű zsarolásával kergette volna a halálba. Creciu Silvia szállodai cselédleány, a zsarolással gyanúsított vadházastársa, ugyanis azt a látszatot igyekezett kelteni a kolozsi szálloda egyik szobájában, mintha közelebbi viszonya lenne Teischmannal. Mikor Balog berontott a szobába, először botrányra fenyegetőzött, majd pedig rendszeresen zsarolta az ügynököt. Pop Iacob kapitány Balogot letartóztatta és most átadják őket az ügyészségnek.

A holland királyné ellátogat Budapestre

(BUDAPEST.) Tegnap egynapos külföldi felolvasó-utjáról, amelyet az északi államokban és Hollandiában végzett, visszaérkezett József Ferenc királyi főherceg. A főherceg Hollandiában Vilma királynénak volt a vendége, aki közölte vele, hogy miután annyi szépet hallott Budapestről, a trónörökös pártól, tavasszal ellátogat Budapestre és hosszabb időt fog tölteni a Margitszigeten.

LEGUJABB SPORTRÉK

(BUDAPEST.) Zsengellér engedélyt kapott a felsőbb hatóságoktól, hogy kiutazhasson a kontinens válogatottjainak amszterdami mérkőzésére és részt vehessen a 26-iki kontinens-angol válogatott mérkőzésen. Zsengellér már utnak is indult. Hasonló engedélyt kapott Bíró Sándor is, de ő még nem indult utnak, hanem megvárja a FIFA további rendelkezését, amelyet értesítetek az újabb fordulatról.

Hirdetmény

Az Unitárius Egyház tulajdonát képező és Bányabük tordamegyei község határának Felek község melletti részén levő, régebben belsőségnak használt 7 és egyharmad holdnyi terület eladatik. Ajánlatok az Unitárius Egyház jószágfelügyelősége Cluj, Cal. Mar. Foch 12. címére adandók be 1938. október 27-ig. Ugyanitt a hivatalos órák alatt felvilágosítással is szolgálnak.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk lej és N. N. Szent Antal nevében befizetett 50 lej adományát.

— TITKOS KIJÁRÓSZERVEZETET LEPLEZTEK LE BUKARESTBEN. Bukarestből jelenti a Rador: Odagescu vizsgálóbíró tudomást szerzett arról, hogy egy kijárószervezet működik a fővárosban, amely különösen a pénzügyi és iparügyi minisztériumoknál tisztviselői kinevezések körül akarja érvényesíteni befolyását különféle közbenjárásokkal, ajándékokkal stb. A vizsgálóbíró a Royal Palace szállodában házkutatást végzett, ahol megtalálta a bűnszövetkezet fejét, egy állítólagos ügyvédet, akit több társával együtt őrizetbe vettek. A szállodai lakáson nagymennyiségű kompromittáló anyagot találtak, köztük számos ismert nevű személyné névze is. A szennyezés ügyben a vizsgálatot tovább folytatják.

— ISMÉT ORKÁN PUSZTÍTOTT JAPÁNBAN. Tokióból jelentik: Tegnap Japánban újabb nagy orkán és felhőszakadás pusztított, amely Tokió városa felett is elvonult. Több, mint 10 ezer házat árasztott el a víz. Az iskolákban be kellett szüntetni a tanítást. Az anyagi kár rendkívül nagy.

Felmentették a politikai propagandával vádolt diákleányt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Ezelőtt egy héttel beszámoltunk arról a katonai törvényszéki tárgyalásról, amelynek középpontjában egy feltűnően szép egyetemi hallgató, Ana Letitia Pop állott, aki ellen tiltott politikai propaganda miatt eljárás indult, mert össze-csomagolt könyvei között a volt vasgárdista vezérnek, Codreanunak kézzel írt kiáltványát találták, a jelek szerint a lány kezeirészával. Az akkoriban megtartott tárgyalás folyamán a lány ártatlanságát hangoztatta és elmondta, hogy a házkutatás alkalmával nem is volt otthon, a csomagot elutasítva, a házkutatás előtt három hónappal csomagolta össze, azzal közben járhatott valaki, vagy talán éppen egy

kölcsönadott és visszakapott könyvben lehettek az iratok, amelyekről neki nem volt tudomása. A törvényszék a tanukihallgatások után úgy döntött, hogy az írást írásszakértővel vizsgál-tatja meg, akinek feladata lesz dönteni arról, hogy a lány másolta-e a kiáltványt vagy nem. Az ügyet tegnap tüzte ki tárgyalásra a törvényszék, mert közben elkészült a szakértői vélemény, amely megállapította, hogy a kiáltványt nem a lány másolta le. Ennek alapján dr. Moldovan Valer bizonyítékok hiányában, dr. Mayer Titus pedig jogi érvekkel, bűncselekmény hiányában a vádlott lány felmentését kérte. A bíróság felmentő ítéletet is hozott.

—o—

Ma a ROYAL slágermozgóban rendkívül premier. A leghatásosabb békefilm!

Az erődítmény! (Blocada)

A mai spanyolországi belháborúk képei perengnek le a néző előtt, amelynek keretében egy nagy szerelem játszódik le, kémek izgalmas aknamunkájában. Főszerepben Madeleine Carroll és Henry Fonda. Számozott helyek. Telefon 3705.

December 5.-én folytatják a kolozsi haláloskimeneteli szerencsétlenség perének tárgyalását

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A múlt év decemberében történt, hogy a kolozsi alagútépítési munkálatoknál az egyik gép transzmissziós szija helyéről elmozdult. Buzila Dumitru munkás a sziját helyére akarta igazítani, de az elkapta és a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt. Özvegye a felelősség kérdésének tisztázására és 400 ezer lej kártérítés megítéléséért pert indított az

építési munkálatokat végző Pomponiu bukaresti vállalkozó-cég, valamint Pop Emeric munkavezető ellen. A tegnapi megkezdődött tárgyaláson számos tanút hallgattak ki, majd a védelem kérésére a bizonyítás kiegészítését rendelte el a törvényszék II. szekciójának Barba-teiu-Gadea tanácsa, amely egyben a tárgyalás folytatását december 5-ére napolta el.

Drákói eszközöket alkalmaznak az angolok a palesztinai arab zendülők ellen

Prága állítólag már elküldte a negyedik egyezkedő javaslatát Budapesznek — Az új csehszlovák alkotmánytervezet

(JERUZSÁLEM.) Az angol főbiztos rendeletére az arab zendülők és politikai menekültek vagyonát elkobozzák, házaikat lerombolják, telkeiket pedig eladják. Ez az intézkedés a jeruzsálemi főmufti vagyonára is vonatkozik. Az angol csapatok előnyomulásukat folytatják és a harcokban mindkét részből számos áldozat esett el. Ugyanakkor Palesztina különböző részeiből számos újabb merényletet jelentenek a hatóságokkal és a zsidósággal szemben.

UJABB JAPÁN HARCISIKEREK

(TOKIO.) A japán csapatok tegnap elfoglalták Taje helységet, ahol Kina legnagyobb vastelepe van. A japán repülők tegnap Tincsiang városát bombázták, 300 ház rombadőlt. A bombázás sok áldozatot követelt. Bombázták a japán repülők Csianghai városát is, amely Hunan tartomány székelye. Innen 400 összedőlt házat és 300 halottat jelentenek.

LITVÁNIA POLITIKÁJA

(KAUNAS.) A litván állam európai diplomáciai megbízottainak nagyfontosságú értekezlete Mironas miniszterelnök elnöklétével tegnap délután megkezdődött. A tanácskozások előrelátóan több napig fognak tartani és azon a Litvániát érdeklő összes európai kérdések tárgyalására kerülnek. A litván sajtó egységesen hangsúlyozza, hogy Litvániának a nemzetközi viszonyokhoz alkalmazkodó politikát kell folytatni és barátságos kapcsolatokat kell teremtenie a szomszéd hatalmakkal, elsősorban is Németországgal.

MEGHOSSZABBITJÁK A

NÉMET GAZDASÁGI TERVET (BERLIN.) Göring marsall elhatá-

rozta, hogy a négyéves gazdasági tervet, miután annak feleideje lejárt, még további négy évvel meghosszabbítja, úgy, hogy a 8 éves gazdasági terv keretében már a megnagyobbodott birodalom összes gazdasági problémái elintéztet nyerhetnek. Göring az új gazdasági tervbe már bele akarja kapcsolni Csehszlovákiát is abban a formában, hogy a két ország ipari termelésében egymással ne versengjen, hanem egyeztessen össze termelési érdekeit.

KÉSZÜL AZ ÚJ CSEHSZLOVÁK ALKOTMÁNY

(PRÁGA.) (Rador.) Az új csehszlovák alkotmány kidolgozására kiküldött két bizottság nagy vonásokban elkészítette az új alkotmánytervezetet és választójogi reformot. Az új tervezet szabályozza a központi parlamentet, az egyes országrészek törvényhozásait, az államfő jogkörét, a polgári jogok revízióját, a bírói függetlenséget, továbbá az állandó bizottságok tevékenységét. Az államháztartás költségvetésénél, amelynek tételtét véglegesen az új csehszlovák határok teljes elrendezése után fixirozzák le, előreláthatólag 40 százalékos csökkenéssel számolhatnak az 1939. évi költségvetéssel kapcsolatosan. Erre nézve négy előirányzat tervezetet készítettek. És pedig Csehszlovákia és Ruszinszko részére, végül egy egységeset az egész Csehszlovákia számára.

A NEGYEDIK JAVASLAT

(BERLIN.) (Rador.) A lapok közlik Sidor szlovák képviselő nyilatkozatát, amelyben sajnálkozását fejezi ki a komáromi tárgyalások megszakítása miatt de reméli, hogy az ellentétek ügyét rövidesen sikerül megnyugtató döntéshoz-

juttatni. Szerinte Szlovákiának magának kell döntenie sorsáról. Berlinben egyébként úgy tudják, hogy elkészült Csehszlovákia negyedik javaslata is a magyar-csehszlovák viszály rendezésére, amely már utban is van Budapest felé. Ez a tervezet az eddiginél jelentősebb engedményeket tartalmaz. A magyar kormány azonban csak a javaslat áttanulmányozása után kíván a kérdésről nyilatkozni.

NEHÉZSÉGEK AZ ANGOL-AMERIKAI KERESKEDELMI TÁRGYALÁSOK KÖRÜL

(WASHINGTON.) Az angol-amerikai kereskedelmi tárgyalások meglehetősen holtpontra jutottak és a félbeszakadás veszélye fenyeget. Anglia ugyanis nem hajlandó teljesíteni Amerikának a szállítási díjtételek csökkentésére vonatkozó kérését, valamint azt a kérést sem, amely a főbb amerikai termelési cikkek szállítási díjtételeinél is jelentős mérséklést követel.

Rendőrségi hírek

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Domsa Martin, a katonai fogház őrmestere feljelentést tett Benkő János Lillie-ucca 13. szám alatt lakó egyén ellen, aki az őrmester távollétében annak lakásába behatolva, onnan egy Browningot és több értékes ruhaneműt elvitt. Benkőt a rendőrség őrizetbe vette.

A IV. kerületi rendőrség előállította Bogdán Máriát, Bogdán Mártát és Bogdán Mihályt, akiket Tóth Ilona Decebal ucca 39. szám alatti lakos a kárára elkövetett lopáson ért tetten.

Demeter Antal, Cristea-ucca 5. szám alatti lakos feljelentést tett Király Hersko Elisabeta 4. szám alatti cinész ellen, aki valami összeszólalkozásból kifolyólag állítólag megszurta. Az ügyben az eljárás megindult.

A VI. kerületi rendőrség előállította Nyerges Augustin, Lingurá Gvörög és Cioban Ioan monostori lakosokat, akik Giurgiu Maria Viragu-uccai lakostól aranyvűrűt és más egyéb értékes tárgyakat loptak.

Az elmúlt évben Romániában 30 millió lej értékű gyapotot termeltek

(BUCURESTI.) A romániai gyapottermelés évről évre fokozódik. A nemzetgazdasági minisztérium most 5 millió lejt becsült a textilnövények termelését irányító nemzeti hivatal rendelkezésére, amely összeget a gyapottermelés fokozására fordítják. A tervek szerint Romániában a jövő évben 30 ezer hektár területen fognak gyapotot termelni. A múlt évben Romániában termelt gyapot értéke meghaladja a 30 millió lejt. Szakértői megállapítás szerint Románia egyes vidékein az éghajlati és talajviszonyok különösen alkalmasak a gyapottermelésre és a belföldi gyapot jelentős tényező lesz a román gazdasági életben.

— A Munkás Atheneum női szakosztálya nak rendezésében dr. Szilágyi András orvos f. hó 23-án, vasárnap délután 4 órakor a Papiu Ilarian 41 szám alatt „a fertőző gyermekbetegségek és azok megelőzéséről” orvosi előadást tart. Belépti díj nincs. Ven dégeket szívesen lát a vezetőség.

— Az Erdélyi Kárpát Egyesület folyó hó 23-án a következő kirándulásokat rendezi: I. Autóbusz: Kísfenes, Testes, Városerdő, Lóna. Indulás vasárnap reggel fél 7 órakor. Jelentkezési határidő péntek este 8 óra. Jelentkezni lehet a titkárságnál, Str. Bratianu 24. II. Gyalog: Bükk-erdei menedékház, Felek, Mikesgerinc, Árpádcsuc. Indulás vasárnap reggel háromnegyed 8 órakor az egyesület előtt. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— NAGY ERDŐTÜZET JELENTENEK A RÉGI KIRÁLYSÁGBÓL. Buzeuból jelentik: A várostól 25 kilométerre fekvő Chiojd községben hatalmas erdőtüz pusztított, amely 600 hektárnyi erdőterületet hamvasztott el.

— OKTÓBER 31-ÉIG BE KELL JELENTENI A KUTYÁKAT. Bucuresi jelentés szerint október 31-ével lejár országosan az a határidő, amellyel a kutyákat megadóztatás céljából a pénzügyi hatóságoknak be kell jelenteni.

—o—

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT